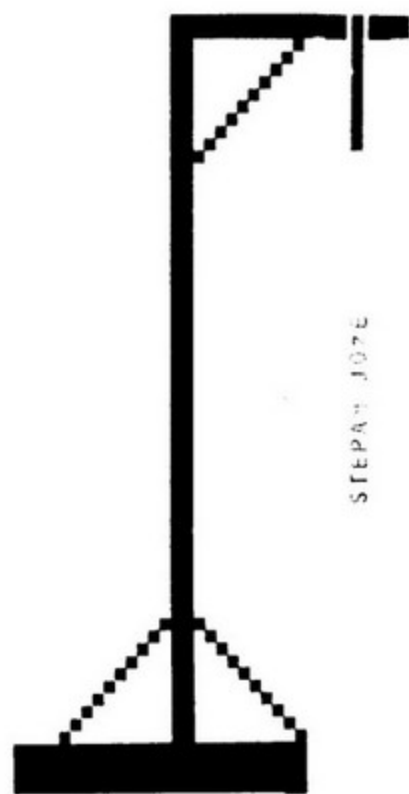
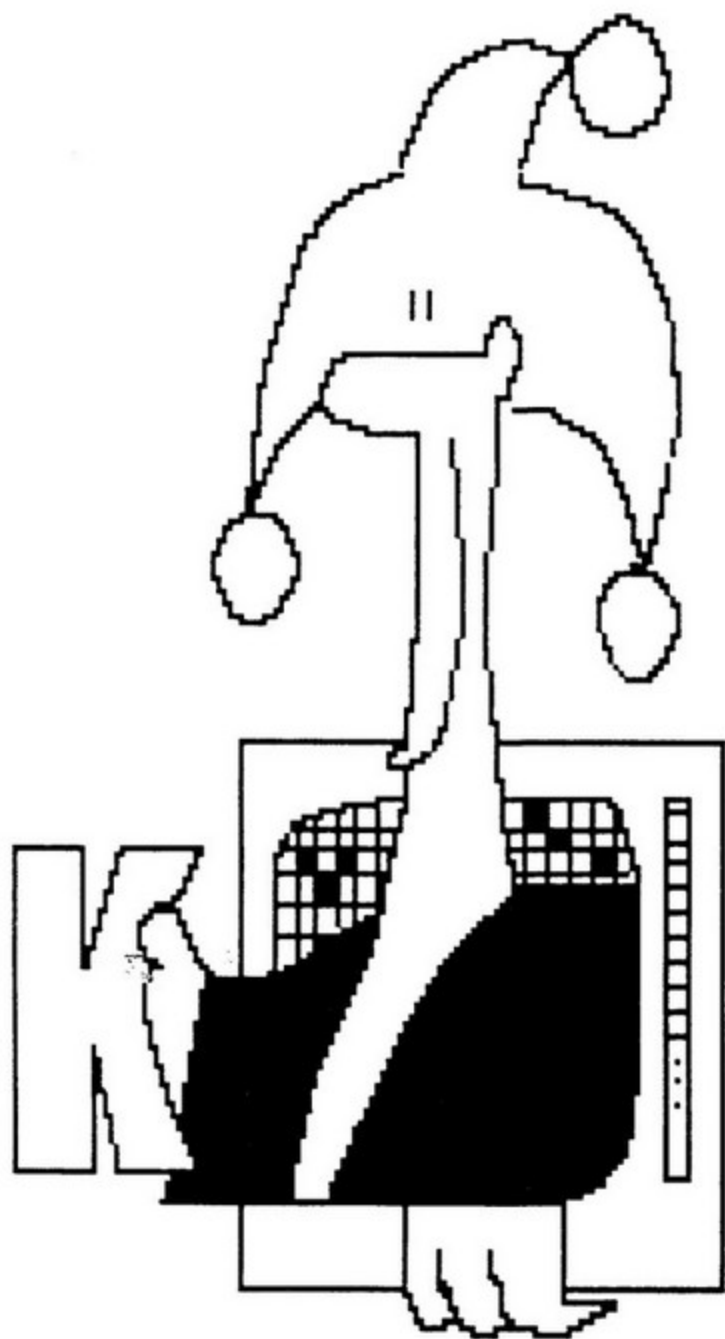

delta **pro**

glasilo za interne informacije

št. 17,18 - december 1983

STEPAN JOZE

računalnik
iskra delta

PREPOVEDANO FOTOKOPIRANJE

Company Confidential

delta računalniški sistemi

ZA: Vse delavce ISKRA DELTA

OD: Glavne in odgovorne urednice

V VEDNOST: _____

KRAJ IN DATUM: Ljubljana, december 1983

Minilo je leto dni odkar je izšel Deltapro. V tem času ni uredništvo prejelo niti enega prispevka.

Kljub vsem prizadevanjem in prošnjam, da bi delo pri našem časopisu steklo tako kot je treba, ne gre in ne gre. Vzrokov je veliko, dobro se jih zavedam in jih nekaj tudi razumem. Pa vendar se včasih človek vpraša, kaj je narobe, zakaj skoraj nihče od delavcev ISKRA DELTA noče pisati in sodelovati z uredništvom v želji, da bi časopis lahko redno izhajal. Tako mi zopet ni preostalo drugega, kot da v tem letu pripravim le eno - novoletno številko, za katero mi je uspelo zbrati nekaj prispevkov le na osnovi organizacijskega ukrepa tov. direktorja !!! V njej boste vseeno našli marsikaj zanimivega o delu svojih sodelavcev, o načrtih za leto 1984 in še kaj. Preberite in se nad nekaterimi prispevki malce zamislite. Obenem pa razmišljajte, kakšno naj bo naše glasilo v naslednjem letu. Zato vas prosim, da izpolnite priloženo anketo, da bom vedela, kakšen interni časopis si želite. Hvala za sodelovanje!

PA SREČNO NOVO LETO VSEM !

Damjana
deltapro

Uredniški odbor: Damjana Simončič, glavna in odgovorna urednica;
Vasil Apostolov, Daroslav Car, Simona Dordević, Rado Faleskini,
Alenka Hepe, Olga Janc, Mateja Jančič, Đefa Kadribegović, Nada
Rusić in Marko Šorn.

Kaj naj rečem ob še enem zaključku uspešnega leta, ki smo ga preživeli skupaj v enotnosti in delovnem elanu, večjem kot leto poprej? Mislím, da je najpomembnejše to, da smo razčistili proizvodni program, ki sedaj temelji na lastnih rešitvah, in zato prvič prihajamo s predlogom plana za sprejem na delavski svet pravočasno.

V tem letu, ki je za nami, smo sprejeli 174 novih delavcev, ki nam bodo pomagali v naslednjih letih dosegati še večje rezultate, katerih cilje predstavlja plan za leto 1984, ki zopet predvideva več kot 200% povečanje, glede na 1983, skotaj vseh postavk, pomembnih za naš nadaljnji razvoj. V tako smeje poteze gremo po mojem mnenju lahko zato, ker imamo urejene medsebojne odnose, ker se vsi skupaj borimo za iste cilje, za kar nam je dal priznanje ob zadnjem obisku pri nas tudi član predsedništva SFRJ tov. Sergej Kraigher. Rekel je, da ga veseli, ker imamo jasne cilje za naprej, ker računamo na lastne sile in ker dokazujemo, da smo v Jugoslaviji sposobni delati tudi tako zapletene stroje, kot so elektronski računalniki, brez licenc, in nam dal priznanje, da delamo v skladu s sprejeto strategijo tehnološkega razvoja v Jugoslaviji.

Če rečem, da smo naloge v letu 1983 uspešno opravljali, istočasno tudi trdim, da imamo še velike rezerve za še boljše rezultate, ne glede na pomanjkljivo opremljenost in prostorsko stisko. Največji kapital, ki ga imamo, je naš strokovni kader, ki mu mislimo še vnaprej dajati polno svobodo pri realizaciji idej in rešitev, ki vodijo k še večjim uspehom naše firme.

Vsi govorijo, da bo leto 1984, ki je pred nami, še težje, pogoji gospodarjenja še bolj zamotani. Vendar sem prepričan, da smo mi - glede na dosedanje delo in na to, da smo se vsa leta kalili skozi težave in jih sami premagovali, - zato sposobni premagati vse prepreke in se ne bojimo, da ne bi mogli z dobrim delom doseči ciljev, ki so opredeljeni v planu za prihodnje leto.

V letu 1984 se moramo predvsem organizacijsko dopolniti, urediti ocene delovnih mest ter postopno preiti na nagrajevanje po delu, da bodo le rezultati po delu tisti, ki bodo imeli največji vpliv na socialno varnost in nagrajevanje vsakega posameznika v naši DO. Prav tako se moramo še bolj povezati s kupci, kajti le povezava z njimi nam zagotavlja dolgoročno perspektivo in omogoča, da bomo na osnovi lastnih rešitev, tako oni kot mi, dosegli konkurenčnost doma in v tujini. Še bolj energično si moramo prizadevati za izvoz, predvsem s prodajo našega znanja v tujini. Mislím, da mora tudi nastop na ameriškem tržišču dobiti vso veljavo, ker to tržišče predstavlja tri četrtine vsega svetovnega računalniškega trga. Že z današnjimi rezultati imamo veliko proizvodov, ki jih lahko s primerno organiziranostjo prodamo na tem tržišču in kupimo v zameno vse, česar se nam doma ne izplača delati.

Ob koncu bi se rad zahvalil vsem sodelavkam in sodelavcem za napore, ki ste jih vlagali za napredek naše delovne organizacije, ter vam želim predvsem zdravo, srečno in uspeha polno 1984. leto.

Janez Škrubej

PODROČJE KONTROLE KAKOVOSTI V LETU 1983

Za leto 1983, ki se pravkar izteka, je značilno, da so se delavci Kontrole kvalitete neposredno vključili v osvajanje novega mikroracionalniškega sistema "PARTNER", kakor tudi v izdelavo kontrolne tehnologije, predvsem video terminala PAKA in tiskalnika TRS 835. Ker je številčne rezultate o realizaciji proizvodnje podal njen vodja, se bom oslonil na problematiko, ki nas je spremljala, da smo te rezultate dosegli.

V samem začetku leta smo pripravili kontrolne postopke za mikroracionalniški sistem, da je bil prehod tehnologije iz razvoja v proizvodnjo čim krajši. V ta namen smo izvedli vsa potrebna čolanja, takoj nato pa začeli sodelovati z razvojem, ki nam je nudil vso pomoč pri osvajanju nove tehnologije; testiranje vseh vtičnih enot, kakor tudi periferije za sistem.

Nestrpno smo čakali dan, ko smo prejeli zadnje integrirano vezje iz uvoza in začeli z ničelno proizvodnjo. Sledila je najtežja doba uvajanja, polna težav, iskanja najboljših rešitev, celodnevne dela in končno nam je v mesecu avgustu uspelo stestirati prvih 10 sistemov iz redne proizvodnje.

Danes, ko je sestavljenih oca 170 sistemov, smo si pridobili že precej izkušenj, tako da ni več problema, katerega ne bi zrali sami rešiti.

Predvsem moram poudariti dobro sodelovanje z razvojno mikroracionalniško skupino. Brez tega obojestranskega sodelovanja, bi bilo naše znanje na precej nizkem nivoju.

Primer, ki bo nastal med prvo in drugo serijo, bomo uporabili za izdelavo kontrolne tehnologije in skupno z razvojem za odpravo najbolj kritičnih točk, ki smo jih opazili pri izdelavi prve serije.

Skupno z razvojem smo sodelovali pri izdelavi testnih postopkov za statistični multiplekser, vtičnih enot AVD 004 in AVD 016, ki bodo v začetku leta 1984 prišle v redno proizvodnjo ISKRA DELTA.

Na področju sodelovanja z ostalimi delovnimi organizacijami, je bil dosežen največji kvaliteten napredek s Tovarno računskih strojev v Zagrebu. Kljub raznim pomislekom in dvomom, danes ugotavljamo, da smo dobili kooperanta, ki kvaliteten povsem ustreza, čeprav smo za tiskalnik TRS-835 pripravili izredno zahtevne prevzemno-tehnične pogoje. Ko bo tovarna predstavila še novo vrsto tiskalnika z modernjšim designom, bo postala konkurenčna ostalim zahodnim proizvajalcem.

Povsem drugačno sliko ugotavljamo pri prevzemu video terminalov PAKA. Čeprav prevzemni pogoji niso tako strogi, kot pri tiskalnikih, smo bili večkrat prisiljeni zavrniti celotno količino. Problemi okrog napajalnika, video modula, nekakovostne embalaže, nam daje vedeti, da v GORENJU niso našli solidnega dobavitelja. Zaradi porajkanja terminalov, smo bili prisiljeni le-te sami popravljati, za kar porabimo mnogo časa in materiala.

V zadnjem obdobju opažamo nesoliden odnos zahodnoevropskih dobaviteljev, tako elektronskih komponent, kakor tudi perifernih enot. To se odraža v slabši kvaliteti dobavljene robe, kar nam povzroča velike težave v proizvodnji. Zato razmišljamo o drugačnem pristopu prevzemanja pošiljk tujih dobaviteljev.

Eden izmed največjih problemov s katerimi se srečujemo na vsakem koraku, je pomanjkanje opreme. Zavedamo se, da se brez boljše opremljenosti merilnih in kontrolnih naprav ne bomo mogli več dolgo časa upirati konkurenci ostalih proizvajalcev računalniške opreme. Če ponazorim, da za odpravo težje napake na eni vtičnih enot potrebujemo na enem delovnem mestu dva osciloskopa in da v letu 1983 nismo prejeli niti enega, pove vse.

Drug problem je prostorska utesnjenost. Zlasti vhodna in kontrola vtičnih enot delata v nemogočih pogojih. Pri diagnosticiranju napak, zavzamejo kontrolna mesta veliko prostora in upam, da bomo ta problem rešili v bližnji prihodnosti.

Naša prizadevanja stremijo k sodobni tehnološki opremljenosti, zato posvečamo veliko pozornosti pridobivanju novega znanja. Prez tega se zavedamo, da dolgo časa ne bomo mogli slediti novim razvojnim dosežkom v svetu. Struktura zaposlenih je izredno mlada in kar 80 % zaposlenih se izobražuje na fakulteti za elektrotehniko. Poleg tega bo potrebno izvesti šolanje za usposabljanje in preizkušanje novih računalniških sistemov, kjer so predvideni novi pristopi k testiranju.

Za prihodnje obdobje si želimo pravočasno in redno dobavo materiala, kajti delo v konicah - ko moramo nadoknaditi zamujeno - nam povzroča težave v proizvodnji, kar je pogojeno s slabšo kvaliteto naših sistemov.

Emil Hurar

DELO MARIBORSKE OBE V LETU 1983 IN NAČRTI ZA PRIHODNJE LETO

Za delovanje območne enote v Mariboru so značilne predvsem naslednje tri karakteristike:

- močna baza instaliranih sistemov,
- iz baze izhajajoči referenčni centri,
- sodelovanje z mariborsko univerzo, ki poteka prav od prvih pričetkov aktivnosti ISKRE DELTE v tem prostoru.

Če govorimo o prvih dveh značilnostih, moramo poudariti, da je z leti nesporen primat prevzela kovinsko-predelovalna industrija, čeprav so precej močno zastopane tudi druge panoge. V okviru kovinsko-predelovalne industrije, ki daje pečat delovanju OBE, pa je primarnega pomena TAM Maribor, ki se je v dveh letih razvila in se še nadalje načrtno razvija v najpomembnejši center računalniško podprtisa informacijskega sistema v jugoslovanskem in širšem merilu, s tem pa tudi v enega najpomembnejših referenčnih centrov ISKRE DELTE.

V primerjavi z nekaterimi drugimi območnimi enotami, ki so organizacijsko že razvite, je OBE v Mariboru še vedno v fazi razvoja. Glede na trenutno kadrovsko zasedbo je težišče njenega dela na:

- servisiranju aparaturne opreme,
- vzdrževanju programske opreme in
- dejavnosti konzaltinga,

medtem ko enota samostojno še sploh ne pokriva področja poslovnih in tehniških aplikacij, prav tako tudi ne marketinga oz. točneje prodaje. V tem posledu smo vezani na centralne službe, s katerimi zelo dobro sodelujemo, s stališča uporabnikov sistemov ISKRA DELTA in interesentov za nabavo naših računalniških sistemov pa taka rešitev ni optimalna oz. najbolj racionalna.

Številčno najmočnejši je servis, v katerem je na področju vzdrževanja aparaturne opreme zaposlenih 9 delavcev, na področju vzdrževanja SPO pa 3 delavci. Konzalting je številčno sledano majhna organizacijska enota, vendar zelo pomembna, saj s svojim pristopom k reševanju problemov pri uporabnikih v celoti podpira princip inženiringa kot osnovnega načela ISKRE DELTE za nastop na tržišču. Ker dejavnost konzaltinga daleč presega področje, ki ga pokriva OBE in ima čedalje bolj jugoslovansko dimenzijo, je delovanje te OE prikazano v posebnem članku.

VZDRŽEVANJE APARATURNE OPREME

Servis pokriva veliko območje, ki sesa od Raven preko Radelj ob Dravi in Maribora do Murske Sobote, razen tega pa zajema tudi področje Celja in Titovega Velenja. Zato je tudi nekaj vzdrževalcev dislociranih, da bi bili čimbližje uporabnikom sistemov. Uvodoma poudarjena baza je dokaj velika, saj 7 vzdrževalcev skrbi za 87 sistemov. Zato je KDR med letom upravičeno sprejela dva nova vzdrževalca, ki pa bosta seveda potrebovala določen čas, da se bosta lahko aktivno vključila v delo. Od 87 sistemov jih je 51 vključenih v posodbeno vzdrževanje (povprečni mesečni bruto dohodek na vzdrževalca znaša 475.580,00 din), 15 jih je v garanciji, za 21

sistemov pa so sklenjene pogodbe na poziv. Mnenja smo, da naj bi bil dohodek na vzdrževalca eno izmed pomembnih meril delitve OD po delu.

V letošnjem letu je PVAO sprejela 1.069 pozivov, t.j. povprečno 4,4 pozive na dan. Povprečni odzivni čas je osem ur, povprečni čas od poziva do zaključka intervencije pa znaša 16 delovnih ur. Vzrok za dolgotrajno potekanje intervencij je v zelo pomanjkljivem skladišču rezervnih delov, v nekompletni strokovni usposobljenosti vzdrževalcev, pomanjkanju osnovnega orodja, testne in merilne opreme in seveda v premajhnem številu vzdrževalnega kadra, saj odpade na vzdrževalca po 12 sistemov.

V vzdrževanju se močno odražajo težave pri izvajanju internega šolanja, saj nam manjkajo vzdrževalci, ki bi dobro poznali RPO5, RPO7 in RMO3/05 diskovne enote, tračne enote TU77/78, TE16 in TMO3, sistema D4780 in D4850 ter različne manjše periferne enote. V Mariboru ni nobenega vzdrževalca, ki bi imel tečaj za sistem D4780 in D4850. Tečaja imata dva dislocirana vzdrževalca.

Skladišče PVAO v Mariboru je dobro založeno za program računalnikov ISKRA, medtem ko so rezervni deli za sisteme DELTA in računalniške sisteme PDP le redkost, za D4780 in D4850 pa jih praktično ni. Prav tako nam manjka repro-material (tranzistorji, diode, chipi), saj bi lahko s tem materialom skrajšali rok popravila nekaterih modulov v MRC. Deli poslani v popravilo v MRC, se popravljeni vračajo v 10 dneh. Pri posebno urgentnih zadevah se popravljeni moduli vrnejo čez 2 do 3 dni.

VZDRŽEVANJE SISTEMSKE PROGRAMSKE OPREME

Ob začetku leta 1983 sta delo na tem področju opravljala dva vzdrževalca, ki sta vzdrževala programsko opremo na 13 sistemih z DELTA/M in 5 sistemih z operacijskim sistemom DELTA/V (od tega samo 2 sistema na poziv).

V letu 1983 smo postavili na področju OBE Maribor nadaljnje 3 sisteme z DELTA/M in 1 sistem z operacijskim sistemom DELTA/V. Zaradi povečanega obsega del smo v 9. mesecu sprejeli še enega vzdrževalca systemske programske opreme. Na vseh vzdrževalnih sistemih smo v najkrajšem času vgradili tekoče spremembe. Frecej pozornosti smo posvetili uvajanju SPO v nove postavljene računalniške centre. V jesenskih mesecih smo se udeležili tečajev v IC, predvsem novo sprejeti sodelavec. V zadnjih mesecih leta smo se z vzdrževalci AO vključili tudi v program PARTNER.

Ob zaključku leta usotavljamo, da so vsi porabniki obnovili vzdrževalne pogodbe za systemsko programsko opremo, kar je najboljši odraz našega dela pri strankah.

NAČRTI ZA PRIHODNJE LETO

Osnovni problem, s katerim se ubada OBE, so predvsem neustrezni delovni prostori. Vzdrževanje AO se nahaja v treh majhnih, najetih prostorih v IV. nadstropju nekdanje stomatološke šole, vsi ostali delavci pa gostujejo v dveh kabinetih na VTŠ. Zato bo ena osnovnih nalog OBE v letu 1984 ureditev lastnih poslovnih prostorov, pri čemer pričakujemo še nadalje podporo vodstva DO in samoupravnih organov.

Naslednja bistvena naloga bo kadrovska ojačitev obstoječih OE ter pričetek razvoja v smeri bolj samostojne in uporabnikom približane izdelave aplikacij in nastopa na tržišču. To problematiko smo prikazali v planu kadrov za prihodnje leto, kjer smo tudi utemeljili nujne kadrovske okrepitve na področju konzaltinga, servisa, aplikacij in prodaje.

Strokovno izpopolnjevanje ter bistveno boljša oskrba z rezervnimi deli, repro-materialom, testno in merilno opremo ter osnovnim orodjem, bi naj skupaj s prej prikazanima nalogama prispevalo k razvoju enote v nosilca dejavnosti ISKRE DELTE v branži, ki je že sedaj najpomembnejša, to je v kovinsko-predelovalni industriji. Tako orientirana enota bo morala izvrševati pomembne naloge ne le na svojem področju, temveč v najširšem jugoslovanskem prostoru, še naprej pa opravljati svoje območno delo, ki že sedaj utemeljuje njen razvoj.

Razen nadaljnjesa sodelovanja z mariborsko univerzo in drugimi šolskimi ustanovami, bo treba v industrijsko razvitem bazenu, v katerem je enota locirana, raziskati in najti možnosti kooperacije na področju razvoja in proizvodnje naše računalniške opreme. Vse to bi zaokrožilo dejavnost enote v enega izmed dejavnikov razvoja naše DO kot celote.

Andrej LAH

→ new

V letu 1983 prišli: Vodstvo - 4, MID - 28, RRRS - 11, KPP+KK - 30
TPI - 14, PPI - 20, EF - 2, KPOSP - 20, VRS - 44,
IER - 1.

V letu 1983 odšli: Vodstvo - 3, MID - 7, RRRS - 10, KPP+KK - 9,
TPI - 3, PPI - 4, VRS - 9.

Trenutno stanje zaposlenih na dan 20.12.1983 je 862 delavcev.

Naš PARTNER v Avstriji in Evropi

Približno 10 mesecev je od tega, kar smo se resno lotili izgradnje naše prve mikro-računalniške proizvodnje v Avstriji. Pričeli smo praktično iz nič. Adaptirati smo morali vse najete prostore, nabaviti vso najosnovnejšo opremo, prešolati proizvodni kader, najeti nov računalniški kader itd.

Danes je slika že precej drugačna. Čeprav je bilo v tem času veliko težav, katerih vse tudi nismo mogli predvideti, lahko ugotovljamo, da je proizvodnja na tej lokaciji stekla. Prvi računalniki so gotovi in pripravljeni za dobavo bodočim kupcem.

Vsi vemo, da je zahodno tržišče mikroročunalnikov najtežje. Imamo več kot 100 resnih konkurentov. Na tem tržišču se napake ne odpuščajo. Tu ni razumevanja za naše interne težave. Tu se bije boj na nož.

Prav zaradi tega smo se lotili naloge z vso resnostjo. Predvsem posvečamo veliko pozornosti kvaliteti. Imamo dobro vhodno kontrolo, ki pa jo bomo še precej izboljšali. Prav tako, če ne še bolj, pa je za nas važna izhodna kontrola. V ta namen smo se opremili s toplotno komoro, kjer lahko preizkušano PARTNER-je pod različnimi pogoji delovanja. Samo s pomočjo te komore smo odkrili že množico skritih napak oz. našli boljše rešitve. Vsak PARTNER, ki ga izgotovimo, gre na koncu skozi 24 toplotnih preizkušenj. Le takega, ki test prestane, lahko potem pošljemo komurkoli po svetu brez bojazni, da pri kupcu ne bo deloval.

Trenutno je v proizvodnji zaposlenih 6 ljudi, ki jih vodita tov. Kokol in tov. Krumpak. V St. Jakobu smo sedaj prevzeli tudi izdelovanje usmernikov. Ves potreben material nam dobavlja enota iz Kranja. Nudili so nam tudi veliko pomoč pri uvajanju kadrov za tako zahtevno delo.

Poleg proizvodnje se počasi organizira tudi centralni servis, ki bo popravljaval vse pokvarjene module iz cele Evrope. Vodja te dejavnosti je tov. Kraiger.

Še ena dejavnost se mora razvijati paralelno s proizvodnjo. To je prodaja.

Prav gotovo je to najtežji del projekta. Prodajna aktivnost mora biti namreč povsem drugačne usmerjena, kot smo tega navajeni doma. V našem primeru, kot je slučaj pri večini proizvajalcev, se mora prodaja vršiti samo indirektno. To pomeni, da mi iz tovarne ne prodajamo PARTNER-jev direktno končnim uporabnikom, ampak za to specializiranim posrednikom, ki jih potem distribuirajo vsak na svojem področju.

Za začetek smo se koncentrirali samo na nemško govorno področje, t. j. na Avstrijo in ZRN.

Naša naloga je v obeh deželah vzpostaviti mrežo distributerjev in organizirati servisno službo. V tej situaciji, ko na tržišču deluje že prava "mafija", ko cene rapidno padajo, ko se mreže določenih firm podirajo in spet vzpostavljajo, ko se tekmuje z vsemi možnimi sredstvi, samo da bi se pridobilo kupca, to ni niti najmanj lahko.

Ne glede na vse te težave pa nam je uspelo vzpostaviti nekaj kontaktov v obeh deželah, kjer lahko že v januarju '84 pričakujemo podpis podob. Naučili smo se tudi razlikovati med dobrim in slabim distributorjem. v ZR Nemčijo smo tudi že prodali prvih 7 PARTNER-jev.

Ne zamerim našim bodočim partnerjem, če ne verjamejo prospektu. V testne namene smo zato instalirali 6 sistemov na različnih lokacijah. Tudi te testne instalacije so nam dale veliko idej za izboljšave.

Paralelno s prodajnimi aktivnostmi pa tečejo tudi akcije za implementacije dodatnih programskih paketov. S tem bomo obogatili našo programsko ponudbo, ki se po številu še ne more meriti z zahodnimi proizvajalci. Bogata in dobra programska oprema bo v letu 1984 sploh najpomembnejši faktor za uspešno prodajo.

Veliko te nove programske opreme bo na razpolago tudi za naš domači trg.

Prav tako bomo takoj po novem letu sprožili obsežne marketinške akcije, s čemer se bomo uvodno predstavili tržišču in, upam, pridobili čimveč distributerjev. V letu 1984 planiramo otvoritev prodajnega biroja na Dunaju, ki bo v središču dogajanja lahko najvolje sledil razvoju tega tržišča in skrbel za nemoteno oskrbo in podporo distributerjev.

V Avstriji z ozirom na to, da je tam PARTNER avstrijski proizvod, računamo še na posebne ugodnosti pri vladnih ustanovah, šolah ipd.

Zastavljen cilj, v letu 1984 proizvesti in prodati 600 enot, bomo izpolnili. V tem letu se pričakujejo tudi že prvi rezultati prodaje v druge evropske in izvenevropske države.

Za konec se v imenu vseh iz lokacije St. Jakob in v svojem imenu želim zahvaliti za pomoč vsem tistim, ki so nam pomagali tudi takrat, ko ni bilo lahko. Želim, da tako in še bolje sodelujemo tudi v tem letu.

Oči prijateljev in sovražnikov so uprte v nas, zato moramo uspeti!

SREČNO NOVO LETO IN VELIKO POSLOVNIH USPEHOV.

Vladimir Bohinc

POROČILO OB ZAKLJUČKU LETA 1983 IN CILJI ZA LETO 1984 PE VRS

Rezultati PE VRS ob zaključku leta so glede na pogoje poslovanja v letu 1983 boljši od pričakovanih.

Kronično pomanjkanje rezervnih delov in merilno testne opreme je zahtevalo predvsem od vzdrževalcev aparaturne opreme in delavcev PAO ali po domače repair centra dodatne napore, maksimalna angažiranja naj-sposobnejših delavcev, veliko mero sodelovanja in medsebojne pomoči, kar je predvsem v zadnjih mesecih povzročilo tudi nekaj nervoze in manjših sporov. Sobotne diskusije, sestanki in sprejeti ukrepi pa v veliki meri rešujejo tudi tovrstne situacije.

Uporabniki, katerim pred leti izpad delovanja sistema za nekaj ur ali celo nekaj dni, ni povzročil posebnih težav, imajo danes povsem drugačne zahteve, strožje. Pritiski, ki jih vzdrževalci, vodje področnih vzdrževanj itd. občutijo vsakodnevno, so temu sorazmerni.

Zavedamo se pomembne, pogosto tudi ključne vloge, ki jo računalniška oprema igra v našem gospodarstvu, izobraževalnem sistemu in drugih družbeno pomembnih področjih.

Zato bomo največ energije pri dopolnjevanju organizacije VRS-ja v letu 1984 posvetili predvsem reševanju oskrbe z rezervnimi deli in opremo ter šolanju tehniškega in vodstvenega kadra.

VRS danes šteje 210 delavcev, prisotni smo skoraj na področju cele Jugoslavije, vzdržujemo aparaturno opremo zelo različnih dobaviteljev (Delta, ID, DEC, CDC, Fujitsu, Data product itd.) ter zelo različnih nivojev 8, 16, 32 in 36 bitnih računalnikov ter njih sistemsko programsko opremo.

Cilji za leto 1984 so jasni:

- VRS s svojimi aktivnostmi na domačem in tudi tujem tržišču mora predstavljati močno, pozitivno marketinško funkcijo delovne organizacije,
- Oblike in nivoji vzdrževanja morajo biti prilagojeni zahtevam uporabnikov in specifičnim razmeram na tržiščih,
- sodelovanje v različnih oblikah s tujimi firmami mora poleg finančnih efektov odpirati kanale za prenos znanja, potrebnega za neodvisno vzdrževanje aparature in programske opreme ter popraviljanja modulov,
- prihodek od garancijskega, pogodbenega vzdrževanja aparature in programske opreme ter storitev na poziv mora pokrивati stroške poslovanja vseh oddelkov VRS-ja.

Za uresničitev ciljev bo seveda potrebno marsikaj izboljšati, spremeniti ali na novo zgraditi. IDA - ISKRA DELTA ALARM je bil v letu 1983 pomemben napredek v internem informiranju. Dnevno imajo vodje VRS-ja vse pomembne informacije o stanju opreme pri naših uporabnikih, na osnovi katerih se določajo prioritete intervencij oz. naročila in popravila rezervnih delov. Pravkar je zaključen nov program za nadzor stanja v lo. skladiščih materialne operative s funkcijami, ki omogočajo avtomatska ponaročanja materiala na osnovi statistike porabe, novo instaliranih sistemov, geografske dislociranosti itd.

Disciplina pri naročanju, uporabi, vračanju rezervnih delov se izboljšuje, uvedba terminalskega zajemanja podatkov v materialni operativi na vseh področnih skladiščih pa bo v kratkem imela tudi pomemben učinek optimizacije zalog rezervnih delov in komponent.

V sami operativi vzdrževanja bo dinamičnejša oblika vzdrževanja z angažiranjem najsposobnejših vzdrževalcev za vodenje delovnih skupin, specializiranih za vzdrževanje posameznih programov proizvodnje oz. opreme dvignila produktivnost in preprečila administriranje med posameznimi organizacijskimi enotami ali dolgotrajna neučinkovita dogovarjanja.

Prehod na dvoizmensko delo v večjih območnih enotah pa je logično nadaljevanje vzdrževanja v podaljšanem delovnem času za zahtevnejše uporabnike s pogodbo variante C.

Na koncu! Vsem sodelavcem želim, da s svojim delom znotraj delovne organizacije in pri naših uporabnikih še naprej potrjujemo, da lahko s ponosom kjerkoli doma in v svetu povemo, da smo del ISKRE DELTE. Srečno!

Jože Buh

Naša tovarna v Avstriji

RAZVOJ ISKRA DELTA

Za leto, ki se izteka, lahko delavci Razvoja, trdimo, da je bilo uspešno. Rezultati so še toliko bolj pomembni, ker smo se tudi letos na začetku leta znašli pred velikimi obveznostmi, tako v okvirih DO, kot tudi na področju Jugoslavije, pogoji za njih realiziranje pa niso bili dani niti v najnужnejši meri.

Upoštevač tudi gospodarsko situacijo v DO in SFRJ, smo naše izjemne napore v teku leta uspeli zlititi v otipljive rezultate, ki pomenijo za državo s tako kratko računalniško tradicijo ogromen korak naprej v naših prizadevanjih za doseganje svetovnih standardov razvoja računalniške tehnologije. Delno omejeni s številom delavcev in z razpoložljivimi razvojnimi sredstvi, smo se znašli pred neomejenim številom možnih ter željenih projektov, potrebnih realiziranja "v eni sapi". Ker s takim predstavljenim ni moč voditi enotne strategije, smo usmerili naše delo predvsem na projekte, oziroma področja, za katere smo smatrali, da smo jih sposobni realizirati do konca leta, in ki so hkrati izkazali relativno velik devizni prihranek z nadomestitvijo enakovrednih produktov iz uvoza. Smatramo, da smo slednji cilj dosegli v največji možni meri. Še posebej velik napredek smo izkazali v doseganju razvojne tehnologije, ki se po več letih "učenja", lahko enakovredno kosa s svetovno.

Neračunajoč v taki meri, se je izkazalo, da so nekateri proizvodi, ne samo na visoki tehnološki ravni, temveč tudi konkurenčni na tržiščih z visoko razvito računalniško tehnologijo. Tako nam dosežki v tem letu dokazujejo, da je naš pristop do strategije lastnega razvoja, edini možni način za ustvarjanje naše bodočnosti. Ta pristop bi moral služiti za zgled veliki večini jugoslovanske industrije.

V letu 1983 smo si zadali nalogo, da konsolidiramo ter dogradimo razvojne dosežke na programu družine računalnikov ID. Rezultat te naloge je kompleten računalniški sistem DELTA 400/B z nadgradnjo DELTA 400/M v letu 1984.

Dodelali ter izpopolnili smo več variant sistema Partner ter postavili temelje za razvoj 16-bitnega mikroračunalnika v letu 1984.

Končno smo uspeli združiti vse naše znanje ter izkušnje v miniračunalniški produkt DELTA 800, katerega sestavni deli so številne lastno razvite komponente.

Ker je programska baza podatkov pomembna postavka v opremljenosti naših računalnikov, smo z dokončanjem baze podatkov DB/M v rekordno kratkem času, dosegli izjemen uspeh. Ravnotako smo uspeli realizirati veliko število komunikacijskih produktov, ki pomenijo ogromen kapital za naš nadaljnji razvoj.

Čeprav naštevavanja uspehov na tem mestu nikakor ni konec, smo z usmeritvijo našega dela k skupnim, jasno definiranim ciljem dokazali, da smo sposobni vse pomanjkljivosti današnjega stanja računalniške tehnologije DO ter SFRJ premagati.

S takim zaključkom začnemo leto 1984.

DELAVCI RAZVOJA

delta pro

Ho-ruk v novo leto

MESEC \ DAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	DEL DNEV	DRŽ PRAJZ	SKUPAJ DNI
JANUAR	■	▨	▨				■	■						▨		■						▨	■				▨	■				24	2	26
FEBRUAR						■					▨	■						▨	■													25		
MAREC			▨	■						▨	■							▨	■								▨	■				27		
APRIL	■						■					▨	■								■	■						▨	■			24	1	25
MAY	▨	▨				■						▨	■								■	■						▨	■			25	2	27
JUNIJ		▨	■							▨	■										■	■						▨	■			26		26
JULIJ	■			▨			■						▨	■								▨	■					▨	■			25	1	26
AVGUST						■						▨	■									▨	■									2		2
SEPTEMBER			■							▨	■											▨	■					▨	■			25		25
OKTOBER						■							▨	■								▨	■						▨	■		27		27
NOVEMBER	▨	▨	▨	■						▨	■										▨	■							▨	■		23	3	26
DECEMBER	▨	■						▨	■													▨	■					▨	■			26		26
																																304	9	313

- REDNO DELO
- ▨ PROSTA SOBOTA
- NEDELJA
- ▨ PRAZNIK
- PROSTO (PRENOS)

➔ PLAN IZRABE DELOVNEGA ČASA DELAVCEV ISKRA DELTA V LETU 1984 ➔

Dejavnost kadrovsko-pravnega in splošno-organizacijskega področja je skupno z INDOK službo dejavnosti skupnega pomena za uspešno delovanje celotne delovne organizacije. To dejavnost opravljajo ustrezno organizirane strokovne službe skupnega pomena, ki so zadolžene, da oblikujejo in strokovno obdelujejo ter operativno izvajajo določena dela, katerih uspešno izvajanje vpliva na učinkovitost dela vseh ostalih področij v delovni organizaciji. Poleg tega, da strokovne službe skupnega pomena skupaj z ostalimi dejavniki v DO zagotavljajo pogoje dela ostalih organizacijskih enot se v okviru svoje dejavnosti vključujejo tudi v razreševanje različnih interesov ostalih organizacijskih enot, ki se ob sodelovanju KPOSP ustrezno usklajujejo.

Poleg tega je narava dela KPOSP konstitutivnega značaja, kar pomeni, da pravilno delovanje tega področja bistveno vpliva na oblikovanje delovne organizacije, kot samoupravnega subjekta v smislu naše družbeno-ekonomske in politične ureditve.

Zavedajoč se pomena pravilnega, učinkovitega in uspešnega dela področja KPOSP v smislu gornjih kratkih opredelitev, smo delavci tega področja v letu 1983 stremeli za tem, da bi službe v KPOSP na takšen način tudi dejansko delovale. Čeprav službe KPOSP ne ustvarjajo neposrednega prihodka, se namreč delavci KPOSP zavedamo, da s svojim boljšim ali slabšim delom bistveno prispevamo k uspešnemu delu tistih delov naše delovne organizacije, ki prihodek neposredno ustvarjajo.

Temeljni problem pri izvajanju in organiziranju dela v KPOSP je enako kot v celotni delovni organizaciji nedorečenost pristojnosti in delovnih zadolžitev posameznih organizacijskih enot, posredno pa tudi posameznih delavcev. Prav tako v našem področju, enako kot v celotni delovni organizaciji namreč niso v celoti vzpostavljene ustrezne tekoče oblike komuniciranja, sodelovanja in koordinirane aktivnosti posameznih služb in s tem seveda tudi posameznih delavcev. Zelo je razširjena praksa, da se posamezne službe ali delavci ukvarjajo samo s tistimi zadevami, ki jim "ležijo" namesto s tistimi, s katerimi bi se morale.

Da bi ta temeljni problem odpravili bo potrebno vložiti veliko znanja in dela pri oblikovanju ustreznih rešitev znotraj dogovorjenega samoupravnega mehanizma. Zavedamo se, da vseh teh rešitev ni mogoče pripraviti čez noč, čeprav je seveda razumljivo tudi to, da je prav področje KPOSP tisto, ki mora v sodelovanju z drugimi dejavniki oblikovati ustrezne predloge. Vendar pa nikakor ne zadošča samo dobra volja in strokovna usposobljenost področja KPOSP, ampak morajo v tem procesu konstruktivno sodelovati tudi vse ostale službe oziroma delavci delovne organizacije.

Menimo, da bomo to skupno nalogo, katere uspešna izvršitev je predpogoj za normalno delo delovne organizacije, lahko izvršili samo tako, da bomo uvedli metode tekočega spremljanja in koordiniranja dela, povečali delovno disciplino, vložili potrebni trud v oblikovanje višje delovne zavesti in čuta odgovornosti ter sistematično oblikovali programe delovnih aktivnosti, ki morajo temeljiti na ustreznih konceptih in je njihovo izvajanje potrebno tekoče preverjati.

S takšnim načinom dela bomo delavci KPOSP prispevali skupaj z ostalimi delavci DO k delovnim uspehom Iskra Delte v letu 1984.

Vodja KPOSP
Danijel Malenšek, dipl. iur.

OOZK ENOTA LJUBLJANA

V letu 1983 je naša osnovna organizacija imela relativno malo sestankov, ker so le ti zaradi nesklepčnosti nekajkrat odpadli.

Eden izmed vzrokov za to je nedvoumno preštevilno članstvo (preko 120 članov) in dislociranost saj so v našo OOZK bili vključeni člani iz Maribora, Nove Gorice in Zagreba.

Zato smo sprožili postopek za reorganizacijo naše OOZK, ki se je končal na zadnjem sestanku v mesecu novembru s sprejetjem sklepa o ustanovitvi treh osnovnih organizacij v Ljubljani, medtem ko je v Mariboru in Zagrebu postopek še v teku.

Člani sekretariatov posameznih OOZK so naslednji :

- OOZK Ljubljana I. : Božo Maticič (sekretar)
Mitja Škerget (namestnik sekretarja)
Alenka Hepe (članica)
- II. : Jovan Malešević
Janez Strojjan
Primož Habič
- III. : Zvonko Trbanc
Lea Kolar
- člani Rado Faleskini
Ana Kranjc
Simona Dordevič

Z izvedeno reorganizacijo so ustvarjeni pogoji za večjo akcijsko sposobnost osnovnih organizacij.

Novemu vodstvu osnovnih organizacij želimo veliko delovnih uspehov in srečno novo leto 1984.

Sekretariat OOZK
Enota Ljubljana

TEHNIŠKA PROCESNA INFORMATIKA

V LETU 1983

Konec leta je čas, ko ponavadi delamo obračun storjenega v preteklem letu, hkrati pa načrtujemo delo in cilje v prihodnjem. To velja tako za posameznika kot za delovne skupine in organizacije. V področju "Tehniške procesne informatike" stalno spremljamo naše delo, tako da "prednovoletni" presled dela in načrtov pomeni le enesa od podobnih presledov.

V letu 1983 se je, zdaj že čez 60 sodelavcev v TPI, v glavnem ukvarjalo z izdelavo najrazličnejših aplikacij, kar je naša osnovna naloga. Nekatere smo dokončali in predali naročnikom, druge pa so večje in njihova izdelava še traja. Zelo aktivne so bile dejavnosti Energetika (Elaktroistra Pula, Soške elektrarne Nova Gorica, Krka Novo mesto, HE Derdap), Les/papir/tekstil (Lesonit Ilirska Bistrica, Iverka Nova Gorica), skupina za mikro-računalniške tehnične aplikacije, dejavnost Prehrambena industrija, Radarsko-računski centri in drugi, ki so do 1.10.1983 eksterno realizirale preko 25 delnih in končnih realizacij v skupni vrednosti preko tri stave milijarde dinarjev. Eksterna realizacija ni tako velika, kot smo pričakovali. Vzrok je v naravi dela TPI. Izdelava aplikacij v procesni tehniki zahteva visoko specializacijo izvajalcev, precejšnje prilagajanje specifičnim potrebam strojne in programske opreme uporabnikov in pososto daljša doba izdelave večjih aplikacij. Ves tako vložen trud in znanje pa predstavljata dobro osnovo za bodoče projekte, tako da smo v TPI optimisti za naslednje leto.

Mnogo truda je bilo vloženega v izdelavo internih projektov. Ti predstavljajo pripravljajno fazo posameznih večjih projektov, razvojno fazo bodočih projektov ali posamezne naloge širšega pomena. Takšni projekti so AGRO program, JUGEL, CAD/CAM, SCADA in drugi. Tako smo do 1.10.1983 na internih projektih opravili skoro 400 človek/teden dela, kar za naslednje leto predstavlja dobro izhodišče.

Pomemben delež našega dela je v letu 1983 odpadel na marketinške dejavnosti. To sicer ni osnovna naloga, a je zaradi specifičnosti dela in uporabnikov še kako pomembna.

Tako smo pripravili 24 opisov naših dejavnosti in aplikacij, 3 referenčna poročila o instaliranih sistemih, prisostvovali smo na večjih predstavitvah, simpozijih in strokovnih srečanjih. Za marketinške dejavnosti smo porabili približno 200 človek/teden dela. Še boljše pa marketinško delo ponazori število izdelanih ponudb. Teh je bilo nekaj manj kot 50 na najrazličnejših področjih in dejavnostih.

Pri tem delu smo precej pozornosti posvetili tujemu trgu, kjer lahko ponudimo predvse naše znanje, aplikacije in rešitve na osnovi inženiringa. Prodor na tuj trž je težak, a je mogoč in za nas tudi nujno potreben. Ne le zaradi zasluženih deviz, ampak tudi zaradi našega izenačenja s tujimi proizvajalci.

marketinško delo z uporabniki pa je pomembno tudi zaradi stalnega stika s trgom, kjer najbolje dobimo povratne podatke o našem delu, ideje za nove projekte in aplikacije.

Za izvajanje tako razvejanih dejavnosti se sodelavci v TPI stalno šolajo in dopolnjujejo svoje specialistično znanje. Tudi za leto 1984 predvidevamo takšne aktivnosti.

Težave, ki nas tarejo, so že kar klasične. To so predvsem prostorski problemi in zelo slaba opremljenost s tehnično opremo, orodji in osnovnim materialom. Pogosto nas iz teh težav rešuje le priznana jugoslovanska iznajdljivost v improvizaciji. Zavedamo pa se, da v trenutnem gospodarskem položaju ne moremo pričakovati bistvenih sprememb, saj moramo predvsem skrbeti za dobro in pravočasno izvajanje delovnih nalog.

Za leto 1984 smo lahko optimisti. Pripravili smo nekaj novih, zanimivih projektov, nabrali smo precej izkušenj in znanja, pripravili teren za nove posodbe in razširili dejavnosti. Optimizem potrjuje tudi naša industrija, ki je spoznala, da bo le z boljšo avtomatizacijo in informatizacijo dela lahko izpolnjevala delovne naloge, povečevala kvaliteto, proizvodnjo in izvoz. Vse to pa, upamo, tudi s pomočjo in z aplikacijami Iskra Delta TPI.

Janez Uratnik

V letu 1983 je bila delavcem v OBE Kranj postavljena težka in odgovorna naloga, prenesti iz razvoja v proizvodnjo razviti računalniški sistem PARTNER, organizirati veliko serijsko proizvodnjo in izdelati prvih 500 sistemov PARTNER. Odločitev vodstva ISKRA DELTA, da se odločno usmerimo v veliko serijsko proizvodnjo mikror računalniških sistemov, smo delavci OBE Kranj odločno podprli. To je bil velik izziv za nas, da dokažemo, da smo v ISKRA DELTA sposobni po lastni tehnologiji proizvajati računalniške sisteme v velikih serijah in opravičiti zaupanje vodstva DO ISKRA DELTA, ki nam je zaupalo to pomembno nalogo. Na osnovi dosedanjih izkušenj pri maloserijski proizvodnji mikror računalniških sistemov, ob pomoči sodelavcev razvoja in močni podpori vodstva DO, smo pripravili vso potrebno proizvodno dokumentacijo in pripravili proizvodnjo, kljub zelo skromni opremljenosti in omejenim proizvodnim prostorom.

Zaradi zakasnitev pri dobavi repromateriala, smo proizvodnjo začeli šele v mesecu juliju. Pri proizvodnji smo optimalno koristili proizvodne usluge DO Telematika (izdelava tiskanega vezja, strojno spajkanje, izdelava mehanskih delov).

Vso potrebno testno opremo za preizkušanje enot sistema in sistema serija, so naši strokovnjaki izdelali sami. Kljub nekaterim začetnim težavam in pomanjkljivi opremljenosti, je proizvodnja uspešno stekla.

Naši strokovnjaki tehnologji so pripravili vso potrebno tehnološko dokumentacijo in uvedli proizvodnjo v našem obratu v Št. Jakobu v Avstriji, in pri našem partnerju v DO ERA v Novem Sadu, kjer se vrši integracija sistemov PARTNER iz enot izdelanih v OBE Kranj.

Do sedaj smo v OBE Kranj izdelali 450 kompletov enot sistema PARTNER in kompletno izdelali 200 sistemov PARTNER. 50 kompletov enot smo poslali v DO ERA Novi Sad, kjer so sestavili 50 sistemov PARTNER. V naš obrat v Št. Jakob smo poslali 200 kompletov enot. Tu bodo letos sestavili 100 sistemov PARTNER.

Po dosedanjih izkušnjah v proizvodnji lahko ocenimo, da smo proizvodnjo popolnoma osvojili in dokazali, da dvom nekaterih, češ da nismo sposobni organizirati in izpeljati velikoserijske proizvodnje mikror računalniških sistemov, ni bil upravičen. Tako optimistično vstopamo v leto 1984, ki pred nas postavlja precej zahtevnejši plan proizvodnje. Ob dodatni opremljenosti za proizvodnjo in razširitvi proizvodnih prostorov ter še izboljšani organizaciji dela in stalner angažiranju delavcev, bomo tudi ta plan izpolnili.

Poleg proizvodnje sistema PARTNER, ki je bila naša najpomembnejša naloga, smo v OBE Kranj proizvedli še naslednje sisteme:

- ID 19 1 kom,
- ID 80-76 34 kom,
- ID 80-75 59 kom,
- ID 1680 16 kom,
- UMRS 100 kom in 100 kom modulov pomnilnika 16 K za ID 1680, predelali 31 kom CDC terminalov in 43 kom tiskalnikov OKI in D 50.

V OBE Kranj teče proizvodnja modulov in kablov za mini program DELTA. V okviru te proizvodnje smo izdelali naslednje module in kable, ki so jih razvili strokovnjaki ISKRE DELTE:

- 40 modulov pomnilnika za sistem C 18,
- 100 modulov kontrolerje LTV 002 za sisteme DELTA,
- 100 modulov kontrolerja AVD 004 za sisteme DELTA,
- 50 modulov back panela za sisteme DELTA,
- 100 kablov za sisteme DELTA.

Poleg dobrih rezultatov v proizvodnji, so tudi delavci Razvoja v OBE Kranj v letu 1983 dosegli več pomembnih rezultatov. Dokončali so razvoj programa ID-80 in pripravili iz tega programa za proizvodnjo več proizvodov, ki bodo pomembno zastopani v proizvodnem programu v letu 1984. Ti proizvodi so:

- PARTNER C - komunikacijsko delovno mesto. To je delovno mesto z dvema gibkima diskoma 5 1/4 (1M) in možnostjo asinhronih in sinhronih (SDCL in BSC komunikacij).
- DELTA 400 E je večuporabniški sistem z možnostjo priključitve do 4 terminale (PAKA 2000 ali PARTNER). Kapaciteta notranjega pomnilnika 512 K z možnostjo razširitve do 1 M, disk 24 M fiksni, 24 M izmenljivi. DELTA 400 B ima možnost asinhronih in sinhronih komunikacij. Sistem je izveden v pisarniškem ohišju.
- DELTA 400 M je večuporabniški sistem namizne izvedbe in enakih lastnosti kot DELTA 400 B. Namesto diska (24 M + 24 I) je vgrajen Winchester disk 10 M. Kot zunanji pomnilnik je vgrajen še gibki disk 5 1/4" 1 M.

Zelo pomemben rezultat razvojnih strokovnjakov v OBE Kranj je razviti prototip 16-bitnega mikroročunalnika ID 100, na osnovi mikroprocesorja M 68000. Ta prototip, ki že uspešno deluje kot razvojni sistem, in pridobljeno znanje ter izkušnje ob tem razvoju, so osnova za strateški razvoj v programu "mikroročunalniški sistemi" v letu 1984. Projekt razvoja 16-bitnega mikroročunalniškega sistema Triglav bo v naslednjih letih predstavljal nadaljevanje razvoja prototipa ID 100.

Module sistema ID 100 razvijajo po pogodbi tudi za potrebe DO Telematika. Ti moduli bodo krmilili novo digitalno centralo ISKRA 2000.

V letu 1983 so delavci TRS v OBE Kranj standardizirali postopke izdelave dokumentacije in postopke prehoda izdelka iz razvoja v proizvodnjo. S tem so pomembno prispevali, da smo sistem PARTNER hitro prenesli v proizvodnjo. Delavci TRS so tudi standardizirali in uvedli nov sistem oštevilčenja elementov in dokumentacije in postopek standardizacije elementov. To delo je pogoj za bodoče učinkovitejše delo v razvoju in proizvodnji.

V tem poročilu nikakor ne moremo mimo zelo uspešne ekipe za spremljanje športnih tekmovanj in TV kviza. Z našim mikroročunalnikom ID 1680 in zelo dobrimi aplikacijami, je ta ekipa na vseh tekmovanjih deležna pohval organizatorjev. Zadnje zelo dobro opravljeno delo je bilo računalniško spremljanje svetovnega pokala v Kranjski gori. Dobrim rezultatom naših tekmovalcev smo tako dodali tudi naše bogato računalniško znanje.

Pomemben rezultat v letu 1983 so dosegli tudi delavci področja PPI v CEE Kranj z izdelavo in implementacijo programskega paketa socialne romčiči na sistemu C 18 v Občini Kranj in prenosom tega paketa na sisteme DELTA.

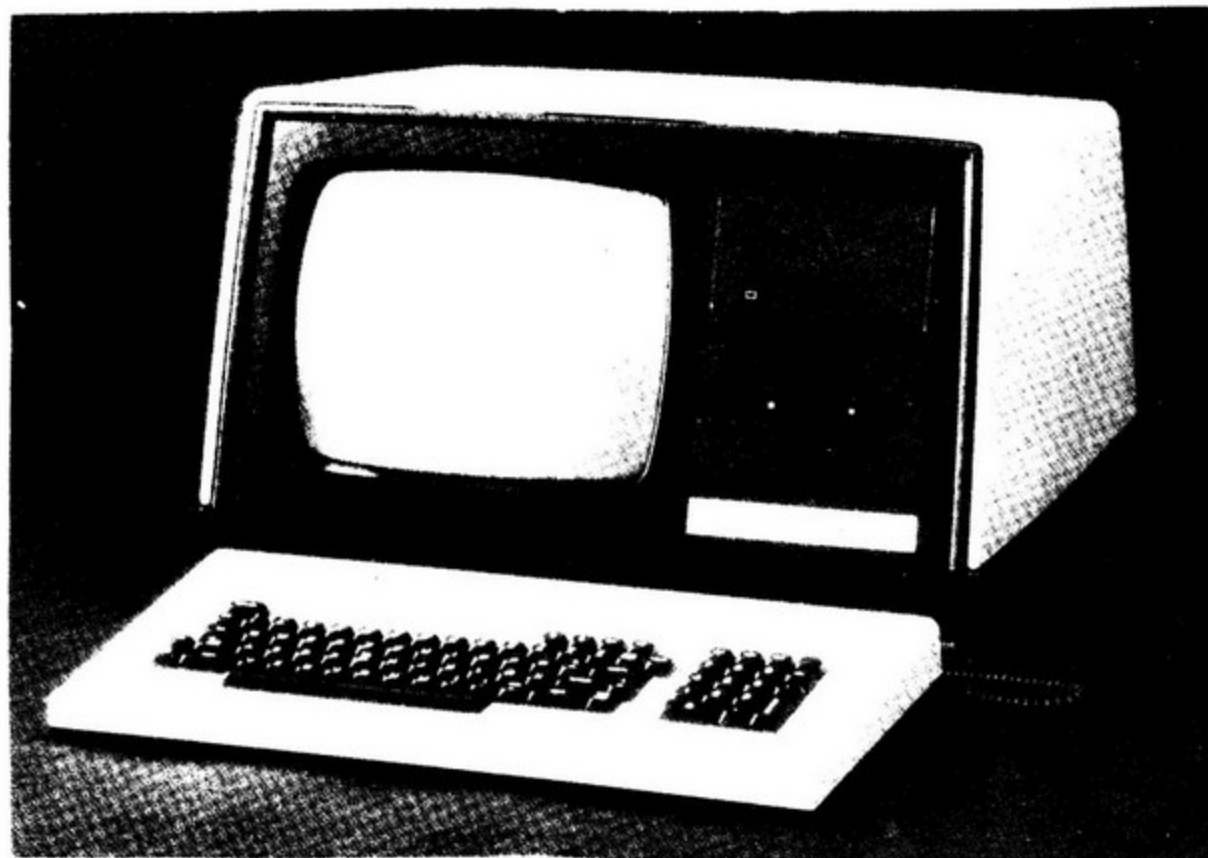
V letu 1984 čakajo 160 delavcev OPE Kranj težke in odgovorne naloge pri izpolnitvi proizvodnega in razvojnega programa. Da bomo kos planskim nalogam moramo v letu 1984 dobiti predvsem več opreme za proizvodnjo in razvoj in razširiti ter ustrezno tehnološko opremiti proizvodne prostore. V letu 1984 mora končno zaživeti informacijski sistem ISKRA DELTA. Z najemom dodatnih prostorov v Samskem domu, v katere bomo preselili delavce področja RRS, bomo rešili prostorski problem za nekaj novih lastnih prostorov v Kranju. Aktivnosti priprave te investicije bomo pričeli že v letu 1984.

V letu 1984 bomo delavci OBE Kranj aktivno sodelovali pri pripravi in izvejanju nove organiziranosti DO ISKRA DELTA, predvsem pri organiziranju programa "mikroracionalniški sistemi".

K uspešnemu delu OBE Kranj so prispevali vsi delavci, družbeno-politične organizacije, ki so zelo uspešno izvrševale svojo vlogo, in močna podpora vodstva DO ISKRA DELTA.

Vodja OPE Kranj:

mag. Milan Fekinda

ČLANEK, KI NI POROČILO

Uredništvo Deltapro je želelo imeti članek, ki naj ne bi v obliki poročila podajal poročilo o delu področja poslovno-proizvodne informatike (PPI) v letu 1983, podal problematiko dela v tem letu in nakazal načrte v letu 1984. Nedvomno izredno težka naloga, ni kaj!

Žal življenje ni tako rožnato, kot si ga predstavlja uredništvo, saj se događa, da že med letom krožijo znotraj DO najrazličnejše "stroso zaupne" in "neuradno uradne" informacije o delovanju in uspehih različnih področij. Ena od takšnih informacij češ, da "v PPI ne zaslužijo niti za plače", nas je vzpodbudila k izdelavi poročila o poslovanju PPI do 30.11.1983. "Žal" iz poročila, ki ni predmet tega članka, je pa tudi vsem tistim, ki miselno težko sledijo trendom razvoja IO Iskra Delta, na voljo, sledi, da smo zaslužili "plačo" tudi komu drugemu.

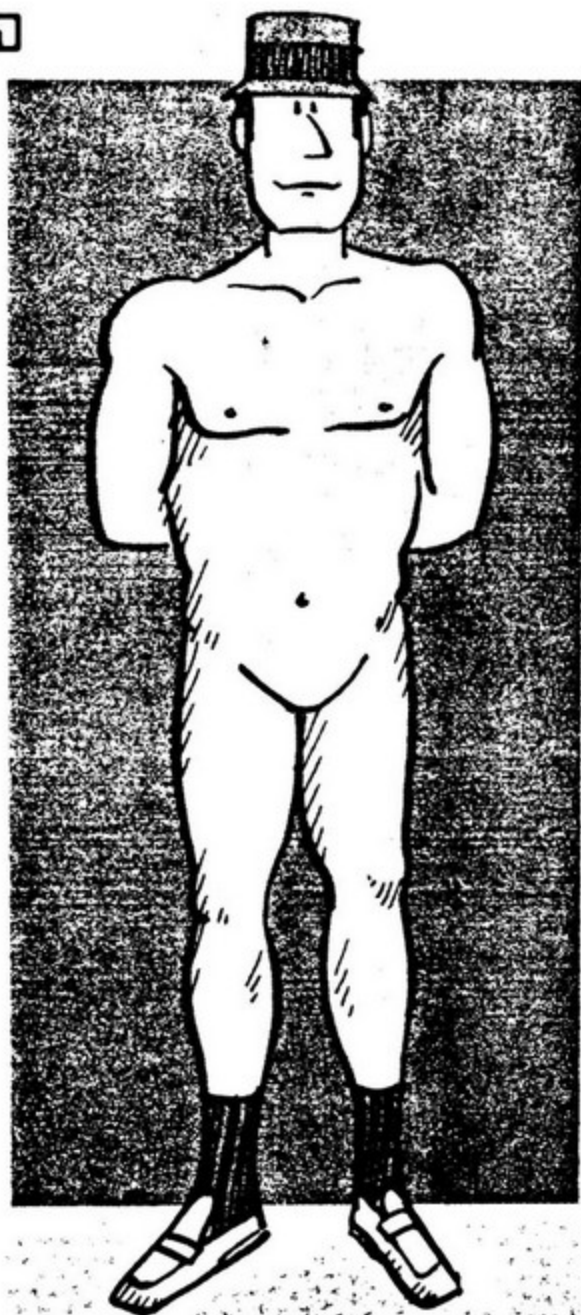
Ob koncu leta torej usotavljamo zelo uspešno poslovanje, ki nam ob še naprej izredno težkih delovnih pogojih sploh omogoča sodelovati pri uresničitvi tako opevane in pomembne naloge, ki je bila namenjena Iskri Delti kot organizaciji posebnega družbenega pomena. Čeprav zakonodajalec očitno ni enotnih misli o tej nalogi, kar sledi iz neusklajenosti Zakona o zadevah posebnega družbenega pomena in o postopku obveznega sporazumevanja na področju računalništva ter Zakona o družbenem sistemu informiranja (DSI), bo nedvomno zanimivo, če že ne koristno razmišljanje o konkretnih, izvedljivih in dokaj realnih možnostih in dejansko možni vlogi Iskre Delte pri izgradnji družbenega sistema informiranja, ki pa je neposredno povezana tudi in predvsem z možnostmi nadaljnega razvoja PPI.

Verjetno ni potrebno posebej dokazovati zreženosti centralističnega koncepta izgradnje DSI, ki izhaja iz zakona o DSI in ki v bistvu sloni na poudarjanju nujnosti razvoja vertikalnih informacijskih sistemov (Statistika, Narodna banka, Služba družbenega knjigovodstva...) ter na drugi strani usotovitve, da mora biti cilj Iskre Delte kot domačesa proizvajalca računalniške opreme, nuditi celovite rešitve. Te rešitve naj v informacijskem smislu prvenstveno predstavljajo gradnike izgradnje računalniško podprtih informacijskih sistemov (RPIS) poslovnih sistemov pričenši s TOZD in ostalih temeljnih nosilcev, ki bodo sloneli na enotni metodologiji izgradnje, enotnih in standardiziranih podatkovnih modelih ter iz njih izhajajočih standardiziranih parametriziranih aplikativnih modulih in programskih orodjih, ki bodo omogočili na osnovi medsebojne povezljivosti pokrivati tudi informacijske potrebe višjih asociacij.

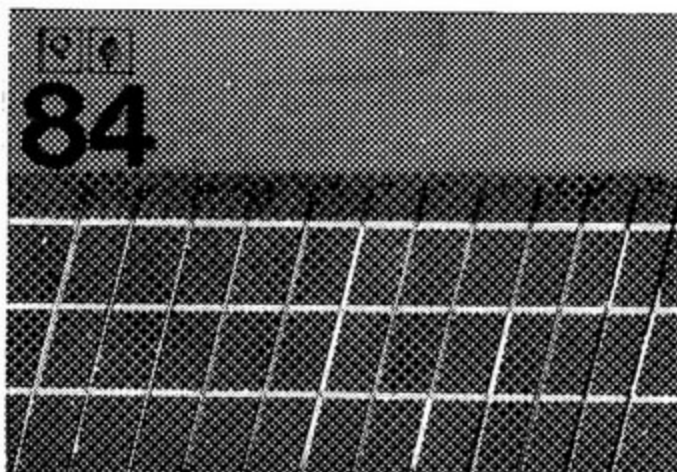
Usotavljamo, da smo kljub borbi za preživetje, uspeli nekatere od teh gradnikov, ki predstavljajo, aplicirani v RPIS temeljnih informacijskih nosilcev, temelje izgradnje DSI, že razviti in preizkusiti v praksi. Čaka pa nas še težavno delo pri dodelavi metodologije, programskih orodij in nekaterih aplikativnih modulov, ki morajo biti medsebojno povezljivi in delujoči na celotnem spektru strojne opreme Iskra Delta, vse od 8-bitnih malih poslovnih sistemov do 32-bitnih superminijev.

Ne nazadnje pa hočemo v naslednjem letu tudi dokazati, kar je pri nas žal ustaljena navada (v našem primeru pa koristna vzpodbuda), da bomo s svojimi koncepti in proizvodi uspešni tudi na tujem trgu.

Vodja PPI
A.Kovačič

Koledar, ki je doživel mnogo kritik ...

NO ONE IS PERFECT!

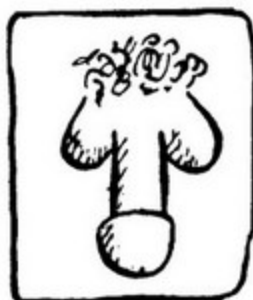
DU

DAJEMO V ODOBRITEV PREDLOG ZA NOV KOLEDAR 1984:

JANUAR

2 7 14 21 28
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
8 15 22 29

FEBRUAR

6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22
2 9 16 23
3 10 17 24
4 11 18 25
5 12 19 26

MAREC

6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26

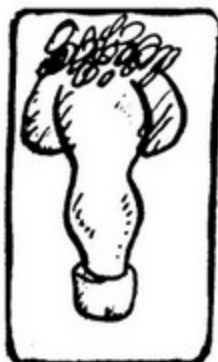
APRIL

3 10 17 24
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30

MAJ

1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28

JUNIJ

5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24
4 11 18 25

JULIJ

3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30

AVGUST

7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27

SEPTEMBER

4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24

OKTOBER

2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29

NOVEMBER

6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24
4 11 18 25
5 12 19 26

DECEMBER

4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31

Delo tržnega komuniciranja v MID-u je potekalo v okviru oddelkov za ekonomsko propagando, časopisno-založniško dejavnost in pospeševanje prodaje.

V letu, ki mineva, smo si zastavili naslednje pomembnejše cilje:

- graditev celostne podobe (image) DO ISKRA DELTA v okvirih SOZD-a ISKRA in ENOTNEGA RAČUNALNIŠKEGA SISTEMA (ERS)
- realizacija celotne prodajno-tehnične dokumentacije za predvideni proizvodni program ter pri tem zagotoviti enoten vsebinski pristop, enotno grafično obliko
- načrtovanje in koordiniranje vseh akcij pospeševanja prodaje doma in v tujini
- koordiniranje delovanja združenja uporabnikov in prizadevanje za izboljšanje odnosov med DO ISKRA DELTO ter uporabniki
- stalno vsklajevanje vseh instrumentov komuniciranja.

Kljub temu, da smo vse dejavnosti izvajali teamsko vsi delavci TK ter v sodelovanju z vsemi OE v ISKRI DELTI, pa si oglejmo delo po nosilcih tržnega komuniciranja.

EP - v letu 1983 smo realizirali 13 prospektov za aplikacijsko programsko opremo v slov. srboh. in angl. jeziku, 2 prospekta za sistemsko orodja v slov. in srboh. jeziku, 10 prospektov za aparaturno opremo v slov. in srboh. jeziku, 3 referenčne liste Energetika, publikacijo PREDSTAVITEV ISKRA DELTE v slov. srboh. in angl. jeziku, pripravili za prodajo 40 opisov za ponudbo, pripravili preoblikovanje in tisk 6 različnih obrazcev.

Poleg realizacije prospektov, pa smo pripravili besedila in obliko za cca 50 oglasov v EKONOMSKI POLITIKI, PRIVREDNEM VJESNIKU, PRIVREDNEM PREGLEDU, GOSPODARSKEM VESNIKU, vseh jugoslovanških dnevnikih, STARTU, RADIOAMATERJU in številnih drugih publikacijah.

V okviru EP je tudi koordinacija obdelav smučarskih tekmovanj in TV KVIZA, kjer seveda poskušamo iztržiti čim več za boljši image in propagando firme. Na tem področju odlično sodelujemo z OBE Kranj.

Akcija, v kateri smo prvič lahko programirano koordinirali vse instrumente komuniciranja, so bile vse dejavnosti v zvezi s promocijo PARTNERJA-od organizacije tiskovne konference, priprave prospektov PARTNERJA v slov. srboh. in angl. jeziku, prospekt MIPOSA v slov. in srboh. jeziku, PRIROČNIKA, propagandnih TV spotov, radijskih reklam, časopisnih oglasov, promotivnega materiala, organizacija večjih predstavitev in nastopov PARTNERJA na sejnih. Vsi oddelki TK so bili vključeni v to akcijo, sodelovale so številne OE iz ISKRA DELTE.

ČZD - je največji del svojega časa porabila za prevajanje in lektoriranje tekstov za prospekte, poleg tega pa smo za potrebe ostalih OE in vodstva opravili veliko prevodov. Pomembna funkcija ČZD je bila izdaja 2 številčk glasila za uporabnike SISTEMA DELTA, izdaja uporabniških priročnikov PARTNER v nem., slov., srboh. jeziku, najprej brez in kasneje z MIPOSOM, (3 verzije), izdaja priročnikov PAKA 2000 v slov., srboh., mak. jeziku, realizacijo prve poenotene garancijske dokumentacije v slov., srboh., cirilici in mak. jeziku in priprava Tehničnih navodil, prav tako v 4 jezikih. Opravljeno je bilo lektoriranje 19 OPP, prevodi 11 OPP, lektoriranje 9 učbenikov IC.

PP - pospeševanje prodaje je obsegalo predvsem koordinacijo ter pripravo večjih predstavitev, razstav ter sejmov doma in v tujini.

Med najpomembnejšimi nastopi so bili:

Hannoverski tehnični sejem, april, 120 m², 3 sistemi

Beograjski tehnični sejem, maj, 100 m², 2 sistema

MIPRO, Opatija, maj, 80 m², 1 sistem

ELEKTRONIKA, Ljubljana, september, 60 m², 2 sistema

INTERBIRO, Zagreb, oktober, 1720 m², 8 in več PARTNERJEV

Metali-nemetali, Skopje, november, 120 m², 6 sistemov

Prav gotovo ni dvoma, da je Interbiro največja akcija v DO in prav tu lahko govorimo o odličnih rezultatih teamskega dela večine OE. Zaradi nepreklicnega začetka vsakega sejma se je tu pokazalo tovarštvo, pomoč, sodelovanje, katerega bi si vsi želeli tudi ob običajnem delu.

Akcije pospeševanja prodaje v letu 1984 bodo predvideno usmerjene v nastope produktnega značaja na specializiranih prireditvah ter institucionalno usmerjene nastope na razstavi Interbiro v Zagrebu ter Sodobni Elektroniki v Ljubljani.

Tržno komuniciranje je koordiniralo tudi delovanje združenje uporabnikov. Imeli smo dvodnevno srečanje vseh uporabnikov v Zagrebu, 5 sestankov podsekcij DIGITAL, ISKRADATA in FUJITSU in 4 seje izvršilnega odbora.

Letos je tudi prvič steklo organizirano delo na področju industrijskega oblikovanja. Tu tesno sodelujemo z razvojem in s proizvodnjo v Ljubljani ter Kranju, sklenjena pa je bila tudi pogodba o oblikovanju novega mikroračunalnika s studijem MAK preko katerega imamo pregled v dogajanja na področju designa v Evropi.

Število sodelavcev v TK se je v letu 1983 od 10 povečalo na 12. V novem letu 1984 si želimo dobrega sodelovanja z vsemi OE.

*Apel podoba na ogled postavi,
ker bolj resnico ljubi kakor hvale,
zad skrit vsepriek poslušaj, kaj zijalo
neumno, kaj umetni od nje pravi.*

*Pred njo s kepiti čevljarček se ustavi,
ker ogleduje smolec obuvale,
jermenov meni, da ima premalo;
kar on očita, kaj Apol popravi.*

*Ko pride drugi dan apel mož kepitni,
namest, da bi šel dalje po svoji poti,
ker čevlji se po godu, meč se leti;*

*zavrne ga obzirnik imenitni,
in tebe z njim, kdor napčen si očitar,
rekoč: »Le čevlje sadi naj kepitar!«*

(France Prešeren, Poezije)

vsem prijateljem in sodelavcem
želimo
srečno in svojega dela polno
tisočdevetstoštiriinosemdeseto leto
vaše tržno komuniciranje

računalnik
iskra delta

ISKRA DELTA NA KVIZU

Vse se je začelo v Planici. Ko so televizijci videli kako smo spremljali skoke, so namignili, da se na TV Ljubljana pripravlja kviz podoben zagrebškemu in vprašali, če nas to zanima. Potihem smo takoj pristali, saj smo videli izpise v zagrebškem kvizu in uganili, da jih je verjetno napravil kak privatnik na enem izmed "personal computerjev". TV Ljubljana me je povabila na ekskurzijo v Zagreb, kjer smo bili priče snemanju ene Kvizkoteke. Tam so računalniško obdelavo peljali en profesor matematike na gimnaziji in trije učenci in to na Applu II. Televizija je njihovo sliko snemala s kamero s pomožnega zaslona v zatemnjeni sobi poleg dvorane. Rekel sem si, to bi pa mi znali napraviti bolje.

Večino posla je opravil Zupan Janez. Za sistem 1680 je razvil tri nove module, ki vsebujejo video ram z resolucijo 256x256, sound generator in interrupt handler za dodatne tipke. Izhod je video signal za tv mešalno mizo. Program, ki je sestavni del tega video modula, omogoča izpis treh tipov črk, semigrafičnih znakov, senčenje slike, utripanje, tekoč pomik (soft scroll), programiranje poljubne melodije. Meni je prepustil oblikovanje črk in reklamnega napisa. Ko je bil plan, ki sva si ga zastavila 80% izpolnjen, sva se povezala z tržnim komuniciranjem, da je z RTV Ljubljana sklenilo pogodbo. O uspelem razvoju sva obvestila šefa Komunjera.

Igre si je izmislilo "modro razsodišče". Na prvem poskusnem snemanju so seveda že med oddajo hoteli nekatere spremembe in jim kar ni šlo v glavo, da jih računalnik ne zna kar takoj ubogati, da je treba nekaj prevajati, pa testirati in podatke vnesti na nekakšne "mehke diske". Tudi mikser nam ni takoj zaupal in je vsak izpis najprej čakal na svojem monitorju, ga pregledal in šele nato vključil v sliko ali "off air", kot on pravi. Z Janezom sva bila močno razočarana, ko ni znal najinih belih črk pobarvati in so se na tistem puzlastem ozadju prav slabo videle (tisti sceni pravimo puzle - piši kao što govoriš). Janez se je razjezil in v 14 dneh napravil svoj video izhod barven tako, da lahko izbira katerokoli barvo izpisa. Pa je zakompliciral režiser, ker trdi, da gredo k rumeni sceni samo še bolj rumene barve napisi. Do danes ga nisva uspela prepričati v nasprotno. Forsirala sva se, da napraviva tudi špico oddaje. Rekla sva jim, boste videli kaj je to računalniška grafika. Ko pa je bilo treba roditi idejo, kaj naj se riše v špici, so se vse dobre ideje nekam izgubile in sva na poskusnem snemanju ujela Andreja Habiča, ki je prinesel skice Kihca. Dovolil je, da ga uporabimo v špici, risanje pa je šlo takole. Kihca smo preslikali na folijo, jo prilepili na ekran terminala in z grafičnim kurzorjem šli po črtah. Če to risanje reproduciramo s povečano hitrostjo dobimo špico, ki jo gledate pred kvizom. Za štos sva v špico vključila našo reklamo, sva mislila, saj ne bodo dovolili reklame v sami špici oddaje, pa začuda ni imel nihče nič proti.

Začela so se snemanja. Eno tako snemanje je prav naporna stvar. Najprej sistem v Kranju v golfa, pa prenašanje težkih škatel po tistih dolgih hodnikih na RTV, iskanje podaljškov. Potem Janeza mučijo tehniki, da naravna signale, da poiščejo tisto njihovo rumeno barvo. Vse to naj bi bilo končano do 14 h. Medtem nama nad glavami vozijo reflektorje in monitorje za gledalce, midva se plaziva pod tribuno in napeljujeva kable za tipke, ki jih imajo tekmovalci. V enem kotu snema TDF svoje "spakovanje". Potem pride modro razsodišče, ki prinese s sabo največjo tajnost - današnja vprašanja. Tekste vnesemo na disketo, jih pregledamo, spet vprašajo ali nebi mogli v tej igri izpisati 7 namesto 6 vrstic, jaz spet začnem zgodbo o prevajanju programa in že so tu tekmovalci. Gremo poskusno oddajo, vsi smo rahlo živčni, najbolj tekmovalci, malo manj Trček, "modro razsodišče" in jaz, najmanj Beti Vreščaj, ki ga pravzaprav ne more kaj dosti polomiti. Ob 19 h se začne ta pravo snemanje. Pridejo gledalci, tekmovalci povabijo tudi svoje punce, otroke, mame, tete. Radi pridejo tudi tekmovalci, ki so v prejšnjih oddajah izgubili. Beti in Tomaž se gresta še enkrat napudrati, malo se napudra tudi modro razsodišče, malo tudi tekmovalke. Močne luči nam svetijo v obraz, ko me kamera snema, ne vem kaj bi počel, modro razsodišče pa tako resno prikima z glavami. Snemanje gre ponavadi brez prekinitev, razen ko se zmoti Trček ali jaz pri tipkanju, občinstvo je disciplinirano, ploska tudi na ukaz, če se kaj zmotimo, se nihče ne zasmee, vsi tiho čakajo kaj bo. Ko je konec, se gledalci hitro razgubijo, čestitamo zmagovalcu. Nobeden še ni dal za pijačo, nobeden nas ni poskusil podkupovati. Spet z Janezom prenašava računalnik v golfa, greva še na eno pivo, potem pa domov, ker sva krepko utrujena.

• • •

Kaj mi pravijo v zvezi s kvizom:

Angelca Mejak: zrihtaj karte, da gremo deltaši enkrat skupinsko gledat snemanje.

šef Mihajlo Komunjer: čujte dečki, ko vam je odobril razvoj? Pa gledam jaz to v Zagrebu, ni ni tak loše.

en sodelavec (gorenjec): koliko dobita za vsako snemanje?

Vasja Herbst: dajmo še koga drugega za terminal, da ne bodo mislili, da imamo samo tebe.

moja mama: pa cela žlahta te vidi s to grdo brado.

Stros (en uporabnik iz Celja): jaz bi vas vse obesil na tiste vislice, vi se zafrkavate, meni pa mašina ne dela.

Quam Bore

PRVI USPEŠAN NASTUP ISKRA DELTA OBE SKOPJE NA SAJMU " METALI-NEMETALI-GRADJEVINARSTVO ", U SKOPJU

U veoma kratkom vremenskom razmaku uspeli smo da organizujemo naše predstavljanje na sajmu " Metali-nemetali i gradjevinarstvo" od 7. - 11. novembra u Skopju. ISKRA DELTA je povećala doprinos ovog sajma svojim ukusno aranžiranim štandom, dok je sadržaj svojom aktuelnošću i raznovrsnošću u računarskoj informatici pobudio veliko interesovanje posetioca. Praktički je to bila i promocija mikror računara PARTNER na ovom tržištu sa lo primeraka na štandu. Osobito zanimanje posetioca je bilo na neprekidnim demonstracijama MIPOS-a, kao i aplikacije 4P planiranje i praćenje proizvodnje na računaru Delta 400/160, koji je takodje bio izložen. Organizacija i funkcionalnost sajma je bila besprekorna, za što su doprineli timovi iz Skopja, Ljubljane i Maribora, a sve to veoma kvalitetno poduprto sa strane tima tržišnog komuniciranja iz Ljubljane. Sam nastup na sajmu doneo nam je rezultate, kako na predstavljanju, tako i na finansijsko-poslovnom planu. Atraktivna je bila direktna prodaja PARTNER-a na sajmu.

Uspešna programska orijentacija ISKRA DELTE OBE SKOPJE u gradjevinarskoj. branši

Ove godine smo podpisali SAS sa gradjevinskom firmom " ILINDEN " o zajedničkoj saradnji na razvijanju gradjevinarskih aplikacija. Takodje smo kao korisnika uključili i najveću gradjevinsku firmu " BETON. " u integriranom sistemu troje vlasnika ISKRA DELTA-ILINDEN-BETON, na računar Delta 644/160. Ubrzano se pripremaju paket programi, koje mogu koristiti sve gradjevinske organizacije u SFRJ. Ti će programi biti uskoro gotovi za tržište:

- izrada preračuna gradjevinskih objekata
 - praćenje mesečnih situacija
 - proračun faktora
 - praćenje mehanoopreme sa troškovima
 - LD za gradjevinarstvo i kadrovska evidencija
- sve to povezano sa paketom za mrežno planiranje.

Ovi paketi će biti izradjeni za Delta/M, Delta/V, kao i prilagodjeni za mikror računar PARTNER, što će omogućiti lako povezivanje gradjevin-

skih jedinica.

Za sve ovo postoje resursi i velike ambicije za ovu branšu, a što pokazuje i dosadašnji postignuti rezultati.

Plan '84 ISKRA DELTA OBE SKOPJE

Maksimalno zalaganje za ispunjavanje većih zahteva tržišta, ekipiranje sa kvalitetnim kadrovima za adekvatno praćenje razvoja i potreba, kao i preuzimanje razvojnih delatnosti na PARTNER-u za izradu novih aplikativnih paketa, za što imamo resurse i ambicije, a pogotovo što i tržište zahteva.

Vasil Apostolov
vodja OBE SKOPJE

Prezentacija za 40 direktora iz firme Beton, Skopski sajam 1983

OBE BEOGRAD U 1983 GODINI

Evo, došli smo i do kraja još jedne godine koja nam je donela mnoga iznenađenja. Bilo je tu i prijatnih i neprijatnih trenutaka, ali zar rad nije interesantiji baš kada se sastoji od pokušaja da se problemi savladaju, da se reše na najbolji mogući način i tako pretvore u posebno vrednu pobjedu.

MI, radnici ISKRA DELTE u poslovnoj jedinici Beograd možemo biti zadovoljni rezultatima svoga rada. Kako cifre kažu, poslovali smo dobro. Pa da vidimo koliko je beogradski doprinos opštem uspešnom poslovanju ISKRA DELTE.

DOMAĆA PRODAJA realizovala je, preko potpisanih ugovora 60 milijardi, od kojih posebno izdvajamo dva strateška projekta, **BUTANGAS** i **ZASTAVU**.

ZASTUPSTVO nam je donelo 850 hiljada US \$, a očekujemo uplatu još 120 hiljada US \$ koje nam je obezbedio **IZVOZ**.

POSLOVNA INFORMATIKA je bila poslovna za 1 milijardu, a **TEHNIČKA INFORMATIKA** 1,3 milijarde. **SERVIS** doprinosi 8 milijardi i pored izuzetnih teškoća oko nabavke rezervnih delova.

Ovo nije sve. U protekloj godini je bilo i drugih značajnih događaja. Uselili smo se u nove poslovne prostorije i objedinili sve službe osim Servisa, a praksa je pokazala kako je od velike koristi mogućnost lakšeg i bržeg komuniciranja među službama. Zato ne odustajemo. Želimo da svi budemo zajedno i trudićemo se da to i ostvarimo. Još jedan izazov je pred nama.

U ISKRA DELTU u Beogradu došlo je 6 novih radnika, a otišao je jedan. Bilo je tu i nekih kadrovskih pomeranja, kao i unapredjenja. Đorđa Trifunovića zamenio je Đorđe Mitrović.

Treba pomenuti aktivnost članova Izvršnog odbora Saveza sindikata. Zahvaljujući njima bavili smo se sportom, prisustvovali pozorišnim predstavama, BITEF-u, BEMUS-u, koncertima, a najmladji će uz zabavni program dočekati Deda Mraza.

A mi, malo stariji, idemo na drugarsko veče, da ne izneverimo tradiciju, i da u dobrom raspoloženju zaboravimo što treba zaboraviti !

Ko želi može da nam se pridruži !

Nada Rusić

KONZALTING V LETU 1983 IN NAČRTI ZA LETO 1984

Organizacijska enota konzalting je bila ustanovljena leta 1982 v okviru področja Marketing z namenom, da s svetovalnim pristopom uvaja računalnike II v poslovni sistem. V letu 1983 smo delavci konzaltinga sodelovali na projektih v velikih delovnih organizacijah, ki predstavljajo reference za naše računalniške sisteme, kot so:

- Tovarna avtomobilov v Mariboru,
- Prvi Partizan Titovo Užice,
- Iskra Avtoelektrika Nova Gorica,
- Vozila Nova Gorica.

Pri svetovalnem delu in izdelavi programske opreme smo tesno sodelovali z delavci Univerze v Mariboru in z delavci ustanov, kjer smo projekte izvajali. Ideja pristopa vrste konzaltinga, ki predvideva permanentno spremljavo razvoja poslovnega partnerja na področju informatike, je zlasti uspešna v TAM Maribor, kjer sodelovanje poteka že drugo leto. Sodelovanje na področju opreme z aparaturno in programsko opremo bomo nadaljevali še v naslednjih letih in imamo zato že izdelan program do leta 1985. Podobno obliko dosovarjanja o skupnem razvoju imamo že tudi s Prvim Partizanom v Titovem Užicu, ki ima trenutno dva naša sistema, opremlja se s tretjim, posovarjamo pa se o četrtem.

Rezultate projektov, to so pridobljene izkušnje in izdelana programska oprema, smo združevali v abstraktnem modelu informacijskega sistema in v drugi polovici leta objavili programski paket 4P.

Programski paket smo prvič predstavili na Interbiroju 1983, nato pa še na sejmu v Skopju.

S programskim paketom 4P pokrivamo z informacijsko tehnologijo štiri področja v poslovnem sistemu, ki jih je možno s pomočjo računalnika inovirati, to so področja:

- gospodarjenje z znanjem,
- gospodarjenje z materialom,
- gospodarjenje s časom in
- gospodarjenje z denarjem.

Interes delovnih organizacij za 4P je presegal pričakovanja in v prvih treh mesecih od objave smo imeli niz namenskih predstavitev (največja je bila v Titovem Užicu za delovne organizacije namenske proizvodnje), tako da lahko usotavljamo, da smo s 4P pokrili vrzel v našem proizvodnem programu, ki so ga doslej pokrivalo druge firme (npr. Cincom z MRPS ali IBM s COPICS).

Dosedanje izkušnje kažejo, da smo na pravi poti. Glede na interes tržišča pa bo nujno potrebno, da ekipo konzaltinga okrepimo in z ustreznim prestrukturiranjem vključimo tudi druge sodelavce ISKRE DELTE v ta program.

Miran RESNIK

V letu 1983 je oddelek za popravilo aparaturne opreme (FAO) znova dosegel pomembne delovne rezultate. V tem letu smo popravili skoraj štiri tisoč najrazličnejših tipov računalniških modulov, raznoraznih podsklopov, ter tudi kompletnih perifernih enot. Pravi devizni učinek našesa dela verjetno ne bo nikoli znan, vendar pa, če vemo, da je povprečna cena modula, kupljenesa v tujini, okoli 800\$, je učinek zelo velik in pomemben, ne samo za VRS, ampak za DO ISKRA DELTA v celoti.

V letu 1983 se je oddelek kadrovsko okrepil s šestimi novimi delavci, tako, da nas je sedaj že 18.

Danes popravljamo module skoraj za ves proizvodni servisni program ISKRA DELTA.

Pri našem delu se ne omejujemo samo na delo za servis, ampak sodelujemo tudi z proizvodnjo in razvojem. Pomemben je naš vsakoletni prispevek k realizaciji delovne organizacije. Tako smo letos v sodelovanju s proizvodnjo sestavili že dva kompletna sistema C 18 in eno DELTO 4780. Zelo važna je tudi statistika napak, ki jo delamo za domače produkte, ki se kvarijo na terenu, tako, da lahko v razvoju uspešno odpravljajo eventuelne konstrukcijske napake in s tem dvigajo kvaliteto in zanesljivost.

V letošnjem letu je prišlo tudi do stikov z DEC MRC na Nizozemskem, kjer smo se dogovorili o skupnem sodelovanju in o šolanju naših strokovnjakov pri njih. Prvi del šolanja v obliki praktičnega dela v njihovem MRC je bil že izveden, za drugi del pa se bomo dogovorili v naslednjem letu.

Za razširitev sodelovanja tudi na izvozne storitve, kakor tudi za nadaljnji razvoj FAO v celoti, obstaja velika ovira v hudi prostorski stiski v kateri smo sedaj. Iz tega izvirajo tudi nemogoči delovni pogoji. Upamo, da se bo tudi to nekesa dne uredilo, kajti ob primernih delovnih pogojih in ob primerni opremljenosti smo sposobni narediti še veliko več, kot smo naredili do sedaj.

Marko W E R K, ing.

deltapro**POROČILO O DELU PODROČJA KRMILJENE PROIZVODNJE IN
PROIZVODNJA APARATURNE IN SISTEMSKJE PROGRAMSKE OPREME**

V letu 1983 je področje KPP izdelalo sledeče število računalniških sistemov:

331 mikroračunalnikov tipa: ID 80-71, ID 80-75, PARTNER UMRS, ID 1680
57 mikroračunalnikov tipa: D 323/10, 340/10, 340/80, 400/10, 400/160,
644/160

14 srednjih računalnikov tipa: D 4781/160, 4850/160, 4850/300, 4780/500
Poleg navedenega števila sistemov je izdelalo KPP še 200 kompletov elektronike za sistem PARTNER za izvoz in 50 za kooperacijo ERA Novi Sad.

V letošnjem letu je stekla tudi proizvodnja domačih modulov AVD 004 (100 kom) in LTV (100 kom). Kupcem smo dobavili okoli 1000 terminalov PAKA 2000 in 320 raznih drugih podsklopov.

Področje KPP je plan za leto 1983 izpolnilo 73% na področju miniračunalnikov in 33% na področju mikroračunalnikov.

Poudariti moram, da se je proizvodnja AO srečevala s stalnim problemom nerednega dotoka reprodukcijskega materiala in je le zaradi dodatnih naporov ob zaključku posameznih obračunskih obdobij uspela vse zadane naloge uspešno izvršiti, kar se kaže posebno sedaj ob zaključku leta.

Posebno moram pohvaliti dobro sodelovanje s področjem VRS, kjer smo skupno reševali vse tekoče probleme in s tem v celoti pripomogli k boljšemu uspehu DO.

V celoti ocenjujem delo delavcev v tehnološki in operativni pripravi dela ter sami fizični proizvodnji kot uspešno in zelo kreativno v iskanju še večjega uspeha naše DO.

Aleš Peršin

DEJAVNOST IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA ISKRA DELTA V LETU 1983

Ob zaključku leta 1983 lahko analiziramo tudi dejavnost izobraževanja uporabnikov računalniških sistemov in računalniško podprtih aplikacij za katero je zadolžen DELTIN izobraževalni center. Tako smo izvedli 190 seminarjev. Zaradi novih proizvodov je sedaj bolj pester seznam možnih seminarjev in zato pripravljamo nov katalog, ki bo izšel kmalu po Novem letu. Ker se zavedamo vsejugoslovskega pomena ISKRE DELTE, bomo izdali katalog tako v slovenskem kot v srbohrvatskem jeziku. Novost v katalogu so tudi nove definicije strokovnih profilov delavcev s področja računalništva in informatike, ki smo jih delno privzeli iz delovnih poročil različnih strokovnih skupin, delno pa smo upoštevali opredelitev poklicev drugod po svetu. Za vsak profil dela smo predvideli tudi ustrezen izobraževalni paket.

V letu 1983 smo skušali tudi zapolniti vrzel v učbenikih, ki je pereča predvsem na srbohrvatskem jezikovnem področju. Sodelavci Izobraževalnega centra so v ta namen že pripravili več učbenikov, ki jih udeleženci tečajev lahko uporabljajo. Seveda problem še zdaleč ni rešen, saj je seminarjev preveč, da bi lahko zadostili vsem zahtevam.

Posebno pozornost posveča Izobraževalni center DELTA večjim partnerjem, za katere smo že organizirali več tečajev po posebnem dogovoru, izven regularnega programa in po želji tudi na drugih primernih lokacijah. Tak način sodelovanja z uporabniki največkrat prinaša največ uspeha in s tem obojestransko zadovoljstvo, saj je prilagojen realnim potrebam uporabnika. To je tudi ena izmed smernic Izobraževalnega centra, saj želimo s partnerji sodelovati na višjem nivoju, kot je golo izobraževanje o operacijskih sistemih, programskih jezikih itd.

V zadnjem letu smo povečali tudi svojo dejavnost na mednarodnem področju, saj smo izvedli več tečajev za tuje uporabnike. Običajno smo se pri tem povezovali z drugimi domačimi organizacijami in tako sodelovali pri njihovi celoviti ponudbi.

Navedena dejavnost Izobraževalnega centra predstavlja dobro izhodišče za leto 1984, v katerem predvidevamo še bolj občutno povečanje števila seminarjev, pripravljamo pa tudi nove oblike sodelovanja z uporabniki.

Saša Divjak

PORUKA O RADU I PROBLEMATIKA U 1983 GODINI TE PLANOVI ZA
1984 GODINU

Prelaskom u nove prostorije OE Sarajevo je dobila velike mogućnosti za daljnji razvoj svih područja, koje čine aktivnost Iskra-Delte u okviru SRBiH. Sada imamo 16 radnika od kojih su dvoje u pomoćnim službama, a svi ostali direktno sudjeluju u različitim aktivnostima ove OE. Ove jeseni smo naročito pojačali službu prodaje sa četiri nova radnika, te u dogledno vrijeme očekujemo mnogo agresivniju prodaju na ovom području

Pred kraj godine smo dobili i dva "Partnera", te modem vezu sa računskim centrom u Ljubljani, tako da sada imamo kadrove i sredstva za rad te prezentaciju strankama, koje osim prospekata traže da vide, kako neka aplikacija daje realne rezultate.

Momentalno radimo na jačanju kadrovske baze u službi održavanja, gdje se javlja problem da je većina računara izvan područja Sarajeva, što traži dodatno angažiranje ovih ljudi.

Planiramo za slijedeću godinu značajniju prodaju "Partnera", pogotovo nakon zadnje prezentacije tog proizvoda u Sarajevu, i drugih akcija koje se u dogledno vrijeme planiraju.

Osjećamo da bi se na nivou vodstva firme trebali dogovoriti sa Energoinvest RO Iris za suradnju, bar u nekom segmentu računarskih aktivnosti, pošto je to RO koja se na ovom području nemože zaobilaziti, ukoliko želimo da se uključimo u podjelu rada i tržišta.

Želimo da u 1984-toj godini ova OE krene sa što boljom realizacijom na svim područjima njenih aktivnosti, kako bi opravdali povjerenje i sredstva, koje je firma uložila u njen razvoj.

Ante Škarpa

● ZDRUŽEVANJE DELA IN SREDSTEV Z MANJ RAZVITIMI...

By AIR MAIL

One of the INTERESTING
PART inside the famous Wat
(Temple) Phra Keo at Bangkok,
Thailand

*pis
podrobnosti
kaj, vsebuje*

*Always podrobnosti
12 1956.*

prosa.

PHOENIX PHANTANA LTD., PART. TEL. 233 5289

POST CARD

ISKRA - DELTA
DARIJANA SIMONČIĆ
TITOVA 52
61000 Ljubljana
Yugoslavia
EUROPA

A-701

Med potresom

instalacija

- ostanimo hladnokrvni
- ostanimo znotraj poslopij dokler se ne umiri, *pri uporabi nik*
- ne tekajmo po hodnikih *in izgubimo glave*
- dvigala ne uporabljajmo *(akademski h 15)*
- izogibajmo se stopnišča *(odležanje instal.)*
- opremo se ob notranjo steno *(da ne peče mo)*
- ne uporabljamo vžigalic zaradi *od pometnit. upr. inaj* nevarnosti ~~požara~~ *požiga sistema*
- na prostem se oddaljimo od poslopij, daljnovodov in drugih naprav - PARTNER

in naredi svj* interni BACKUP

- PiBi..... (debeli šef)
- Silva (Alan)
- Janči..... (Jeremija)
- Majda..... (Sir Oliver)
- Stipe..... (Brunf)
- Božo..... (Mr. Rock)
- Irenca..... (Skviki)
- Zoran..... (Klodovik)

*UODJA MPS
(TNT grupe)
Y. ALKHATIB*

I N T E R B I R O

Sejem bil je živ. Prodal i on je kupcem par Partnerjev.
Zakasnil se je. V pozni, temni noči še sam sebi ni verjel.

Hm, pravijo, da ni baš varno iti tod obsorej!
Popotnike da včasih rado straši ob cesti tej.

Pa bil Deltaš je svoje dni vojak vam, na Karlovški je stal,
ponoči čul tam uro biti vsako - pa se bal?

Še pri združevanju bal se nisem smrti, zrl ji v oči -
pa tukaj mar ko dete bi trepetal, če list šušti!

Dospe do svoje barake... Čuj iz temè:

" Joj ! Kam bi del? " " Kaj? - Kdo si božji? - Kam naj deneš, vprašaš?
I, kjer si vzal" !

" Vzel sem med svojoj bil in tvojo lastjo PARTNER ta,
posadil ga skrivaj na pest sem svojo v kanclijo mojo !

Oh, in sedaj, odkar v firmi odkrili so ta MIPOS,
nazaj ga nosim PARTNER ta prekleti v vaš ta kaos!

Oh, to teži! " ... Zabliska se: po cesti pred njim sopeč
pripognjen stopa kupec, na rami PARTNER noseč ! ...

Pa bil Deltaš je svoje dni vojak vam in bil se bal ...
Kako nocoj domov je prišel s sejma, pa le ni znal !

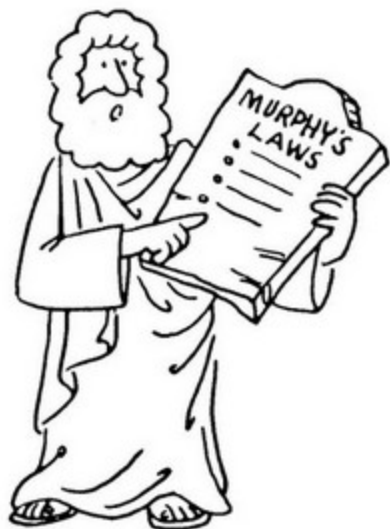
A čudo prineso mu vsi novico, ko sine svit: " ...
Sedaj je PARTNER z novim MIPOS-om res hit ! "

prosto po A. Aškercu

deltapro

**THINGS THAT CAN BE COUNTED ON
IN A CRISIS:**

- MARKETING** says yes.
- FINANCE** says no.
- LEGAL** has to review it.
- PERSONNEL** is concerned.
- PLANNING** is frantic.
- ENGINEERING** is above it all.
- MANUFACTURING** wants more floor space.
- TOP MANAGEMENT** wants someone responsible.

To err is human, but it feels divine.

To steal ideas from one person is plagiarism;
to steal from many is research.

 $Quantity = \frac{1}{Quality}$; or, quantity is inversely
proportional to quality.

The number of minor illnesses among the
employees is inversely proportional to the
health of the organization.

As soon as you sit down to a cup of hot coffee,
your boss* will ask you to do something which
will last until the coffee is cold.

LAWS FOR PROGRAMMERS:

- 1. If a programmer's modification of an existing program works, it's probably not what the users want.
- 2. Users don't know what they really want, but they know for certain what they don't want.

➤ Z globokim, nezavednim vzdihom, ki mu ga ob začetku vsakodnevnega dela ni mogla preprečiti niti bližina teleekrana, je Winston potegnil k sebi govorno-pisalni stroj, odpihnil prah z ustnika in si nataknil očala. Potem je razvil in spel štiri majhne zvitke papirja, ki so še padli iz pnevmatične cevi na desni strani pisalne mize.

V stenah predelka so bile tri odprtine. Desno od govorno-pisalnega stroja majhna pnevmatična cev za pisana poročila; na levi večja za časnike; na stranski steni, v dosegu Winstonove roke, pa velika podolgovata reža, zavarovana z žično mrežo. Le-ta je bila za odstranjevanje odvečnega papirja. Podobnih rež je bilo na tisoče ali deset tisoče vsepovsod po poslopju, ne samo v vsaki sobi, temveč v kratkih presledkih tudi na vsakem hodniku. Iz neznanega razloga so jim pravili spominske odprtine. Kadar si vedel, da je kakšen dokument treba uničiti in celo, če si videl kje ležati kos odvečnega papirja, si čisto avtomatično vzdignil loputo najbližje spominske odprtine in ga spustil vanjo, kjer ga je val toplega papirja odvrtničil v velikanskim pečem, ki so bile skrite nekje v globinah poslopja.

Prž ko je Winston opravil z enim od poročil, je pripel svoje na govorno-pisalni stroj napisane popravke na ustreznih izvodi Timesa in ga potisnil v pnevmatično cev. Potem je z gibom, ki je bil, kolikor je sploh mogoče, nezaveden, zmečkal izvorno sporočilo in vse zapiske, ki si jih je naredil ter jih spustil v spominske odprtino, da jih pogoltnoje plameni.

Kaj se zgodi v nevidnih blodnjakih, v katere vodijo pnevmatične cevi, ni natanko vedel, v splošnem pa. Kakor hitro bodo vsi popravki, ki so jih potrebni v kateri izmed Timesovih številke zbrani in pregledani, bodo to številke znova natisnili, prvotni izvod uničili, popravljeni izvod pa vstavili na ustrezno mesto v svežnjih. Ta postopek preprečevanja spreminjanja ni bil v navadi le pri časnikih, ampak tudi pri knjigah, mesečnikih, brošurah, plakatih, letakih, filmih, zvočnikih, trakovih, karikaturah, fotografijah - v vsaki zvrsti literature ali dokumentacije, ki bi mogla igrati kakršenkoli političen ali ideološki pomen. Dan za dnem in skoraj minuto za minuto so preteklost posodabljali. Tako je bilo mogoče dokumentirano dokazati, da je vsaka napoved Stranke pravilna; nobeno sporočilo o novicah in nobeno javno izraženo mnenje, ki je nasprotovalo potrebam sedanjosti, ni smelo ostati zapisano. Celotno zgodovino so do čiste ostrgali in znova napisali natančno tolikokrat, kot je bilo potrebno. V nobenem primeru bi po opravljenem delu ne bilo mogoče dokazati, da je kdo kaj potvoril. Največji odsek v Oddelku za dokumentacijo, daleč večji od tistega, kjer je delal Winston, so preprosto sestavljali ljudje, katerih dolžnost je bila izslediti in zbrati vse izvode knjig, časnikov in drugih dokumentov, ki so bili razveljavljeni in namenjeni uničenju. ❖

Happy 1984

George Orwell

 deltapro

DECEMBER 15, 1983

SPECIAL REPORT: A NEW DOD STRATEGY FOR COMMAND AND CONTROL/98

Timing analyzer automates hardware and software debugging/131

How to establish and verify VLSI design rules/141

SIX DOLLARS A Mc GRAW-HILL PUBLICATION **International**
Electronics

delta računalniški sistemi

K A J J E M I S T I C I Z E M ?

France Vrbcnc, Slovar tujk,
stran 458:

- mistérij** -a m [nlat. *misterium* iz lat. *mysterium* služba] srednjev. verska igra s snovjo iz biblije, legend ali življenja svetnikov, prim. pasijon
- misticizem** -zma m [fr. *mysticisme* iz gr.] vera v mistične, nadnaravne skrivnosti; nagnjenje k mistiki; *pejor.* verako mračnjaštvo
- mističen** -čna -o [gr. *mystikos* skrivnosten] skoneč na misticizmu ali mistiki; skrivnosten; čuden; razumu nedostopen, neumljiv; *pejor.* mračen, mračnjaški
- mistik** -a m kdor se nagiba k misticizmu ali mistiki; verski mračnjak: **mistika** -e ž 1. nauk o verskih skrivnostih, misterijih (kot sestavina religij, krščanska ~), 2. religiozni in fil. nauk o dojetanju nadnaravnih resnic (s preišljanjem), zlasti nauk o neposrednem doživljanju boga, o skrivnostnem združevanju človeške duše z bogom (v ekstazi)
- mistificirati** -am (koga, kaj) [misti(čen) + -ficirati] 1. prevariti, (o)slepariti koga (na račun lahkovernosti), natvesti komu kaj, potegniti koga, 2. ponarediti kaj; **mistifikacija** -e ž 1. sleparija, prevara, goljufija; potegavščina, 2. ponaredba
- mistral** -a m [fr. *mistral* iz lat. *magistralis*] hladen, suh severozahodnik v Provansi, prim. maestral
- mistress** neskl. ž /mis'triz/ angl. gospodrica, gospodinja, gl. Mrs.
- mit** -a m [gr. *mythos* pripoved, zgodba; bajka] 1. bajka, fantastična zgodba iz življenja nadnaravnih bitij (bogov, polbogov, herojev...), o stvaritvi sveta ipd., 2. bajeslovna pripoved o kakem davnem dogodku, navadno iz najstarejše zgodovine, 3. *fig.* izmišljena zgodba, bajka, pravljica; **mističen** -čna -o ki se tiče mita, bajen, pravljichen; izmišljen, neresničen; umišljen, namišljen
- miting** -a m [angl. *meeting* sestanek, shod] shod, zbor, množično zborovanje; *fig.* veselica

Iz jutranje oddaje Radia
Ljubljana na temo
"Ali poznate tujke? "

O B L I K U J T E S V O J E G L A S I L O " D E L T A P R O " !

A N K E T A (obkroži ustrezen odgovor)

Glasilo naj bi izhajalo 1xletno 1x mesečno 14-dnevno
 Vsebina v redu preobširna nepopolna
 preresna nerեսna
 manjkajo članki o _____

Oblika dobra slaba
 predlagam _____

Ali ste prebrali glasilo v celoti delno nimam časa

Predlog za novo ime _____

Redno prebiram glasilo " ISKRA " da ne

Menim, da DO ISKRA DELTA potrebuje tudi svoje glasilo da ne

Redno berem naslednje dnevnikе _____

Tednikе _____

Revije _____

Tuje strokovne revije _____

Pošljite na naslov: ISKRA DELTA, TRŽNO KOMUNICIRANJE, Parmova 41,
 Ljubljana

(Vsem, ki bodo dodali svoj naslov, bomo poslali " badge " ISKRA DELTA)

Dober cirkus tudi brez zverin

Veliki sovjetski cirkus bo v Ljubljani do 22. decembra - Večerna predstva za najmlajše prepozna - Dve uri vrhunske akrobatike in prijetnega smeha

ZAVOD TIVOLI LJUBLJANA			
VELIKI CIRKUS ZSSR			
VSTOPNICA	VSTOPNICA	TRIBUNA VZHOD	SOBOTA
30.-DIN	170.-DIN	E	10. 12.
02030	02030	VRSTA 30	OB 10.30
		SEDEŽ	

V Jugoslaviji spet gostuje ruski cirkus.
Gostovanje ni zaskrbiljujoče.
Občinstvo je še vedno naše...

V dokaz, da je ta vest resnična, objavljamo imena naših sodelavcev, ki so se te prireditve množično udeležili v upanju, da jim bo sindikat povrnil stroške za vstopnice. Pa so se morali vsi "obrisati pod nosom", ker je po kulturnem mnenju predstavnikov sindikata, Bračka in Jefiča, to nekulturna prireditev!

Majavšek	Škerget	Minodraž
Konjajev	Cvijič	Vujič
Rosa	Kovačič A.	Đorđević S.
Kmetec	Mejak	Kožuh
Švarc	Režek	Peternel
Jesih	Velkavrh N.	Peklaj
Rus	Rankel	Kejzer
Toplak	Jerman B.A.	Rozmus
Podrebšek	Kovačič J.	Pirc
		Tupalčič

NAJ ŽIVI KULTURA I

šentjacobsko gledališče

NOVEMBER

1983

DECEMBER

 19

 3

 17

 26

 10

 24

KAJ JE PA Z VAMI ~
ALI NIMATE NIKJER
NOBENEGA
SESTANKA ?

delovna sobota